

ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen

Jaarverslag

2023

—
a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders

Algemene informatie ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen

Raad van Toezicht

Drs. B. Vliegenthart (voorzitter)

Prof. dr. R.M.W.J. Beetsma

O.J. Labe

Beheerder

ASR Vermogensbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

Website: www.asrvermogensbeheer.nl

Handelsregister KvK Utrecht nummer 30227237

Directie Beheerder

Dhr. P. Klijnsmit

Dhr. M.R. Lavooi

Mw. J.H.L. de Jong-Kortman

Juridisch eigenaar beleggingen

Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

Bewaarder (depository en custodian)

BNP Paribas S.A., Netherlands branch

Herengracht 595

1017 CE Amsterdam

Accountant

KPMG Accountants N.V.

Papendorpseweg 83

3528 BJ Utrecht

Juridisch adviseur van de Beheerder

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.

Claude Debussylaan 80

1082 MD Amsterdam

ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	4
Profielschets	5
Verslag van de beheerder.....	8
Duurzaamheidsbeleid	11
Marktontwikkelingen en vooruitzichten.....	14
ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (ADINAF).....	16
In Control statement.....	20
 Bericht Raad van Toezicht.....	 21
 Jaarrekening 2023 ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds	 22
Balans	23
Winst- en verliesrekening.....	23
Kasstroomoverzicht	24
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	25
Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	28
Overige gegevens.....	32
 Bijlage 1 Specificatie van de Beleggingen	 35
Bijlage 2 Periodieke toelichting in het kader van de SFDR.....	36

Bestuursverslag

Algemeen

ASR Vermogensbeheer N.V. (hierna: 'a.s.r. vermogensbeheer' of 'de Beheerder') is de AIF (Alternative Investment Fund)-beheerder van de ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen ('het Fonds'). a.s.r. vermogensbeheer is statutair gevestigd te Utrecht en staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 30227237. a.s.r. vermogensbeheer is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V. (hierna: 'a.s.r.' of 'ASR Nederland'). a.s.r. vermogensbeheer heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V.

Beheren van beleggingsinstelling (collectief vermogensbeheer) - AIFM-vergunning

a.s.r. vermogensbeheer beschikt over een vergunning als beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65, eerste lid, sub a Wet op het financieel toezicht ("Wft"). Dit betreft de vergunning onder de AIFMD (Alternative Investment Fund Managers Directive). De reikwijdte van de vergunning is op grond van artikel 1: 102, tweede lid, Wft beperkt tot het aanbieden van deelneming in:

- beleggingsinstellingen die beleggen in financiële instrumenten;
- beleggingsinstellingen die beleggen in hypotheekvorderingen; en
- beleggingsinstellingen die beleggen in onderhandse leningen (niet-verhandelbare obligaties of andere niet-verhandelbare schuldinstrumenten).

Op grond van deze vergunning treedt a.s.r. vermogensbeheer op als beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen, waaronder ASR Duurzaam Amerikaanse Aandelen Fonds, ASR Vooruit Mixfondsen, ASR ESG IndexPlus Institutionele Fondsen, ASR ESG IndexPlus Fondsen, ASR Mortgage Fund, ASR Separate Account Mortgage Fund, ASR Private Debt Fund I, ASR Renewable Infrastructure Debt Fund, ASR Kapitaalmarkt Fondsen, ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen, ASR Wereldwijd Impact Aandelen Fonds, First Liability Matching N.V. en de Luxemburgse alternatieve beleggingsinstelling ASR Fonds SICAV ('Société d'investissement à Capital Variable').

De vergunning van a.s.r. vermogensbeheer is verder uitgebreid met een vergunning voor het beheren dan wel aanbieden van (een) geldmarktfonds(en), ook wel Money Market Fund(s) (MMF('s)), op grond van artikel 4 van de Money Market Fund Regulation (MMFR).

Daarnaast beheert a.s.r. vermogensbeheer een aantal fondsen, die niet aan een vergunningplicht onderhevig zijn. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM. Het betreft fondsen waarin uitsluitend door groepsmaatschappijen van ASR Nederland N.V. wordt belegd zoals ASR Pensioen Mixfondsen, ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 Jaar, ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+ Jaar, ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 20+ Jaar, ASR Beleggingsmixfondsen, ASR Beleggingspools, ASR Basisfondsen, ASR Paraplufondsen, ASR Duurzaam Wereldwijd Aandelen Fonds en het ASR Duurzaam Azië Aandelen Fonds.

Het verlenen van beleggingsdiensten (waaronder individueel vermogensbeheer):

Op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft is het a.s.r. vermogensbeheer toegestaan om de volgende beleggingsdiensten aan te bieden aan zowel professionele als aan niet-professionele beleggers:

- (a) Het beheren van een individueel vermogen;
- (b) Het geven van beleggingsadvies over financiële instrumenten;
- (d) Het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot financiële instrumenten.

Deze diensten worden gereguleerd in de Wft en in de MiFID II (Markets In Financial Instruments Directive). Op grond hiervan treedt a.s.r. vermogensbeheer op als individueel vermogensbeheerder ten behoeve van de groepsmaatschappijen van ASR Nederland N.V., zoals de onder toezicht staande ondernemingen en voor derden met externe mandaten.

Profielschets

Structuur

ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen (hierna: het Fonds) is opgericht per 1 september 2018 (en van start gegaan per 11 oktober 2018). Het Fonds is een in Nederland gevestigd fonds voor gemene rekening met een besloten karakter. Het Fonds is een zogenaamd paraplufonds dat door middel van de uitgifte van verschillende series Participaties kan worden onderverdeeld in één of meer Subfondsen. Aan ieder Subfonds wordt een gedeelte van het vermogen van het Fonds toegerekend. Het op de Participaties in een Subfonds te storten bedrag en het daaraan toe te rekenen vermogen worden ten behoeve van het desbetreffende Subfonds belegd volgens een separaat beleggingsbeleid. Elk Subfonds kent hierdoor zijn eigen risicoprofiel. Per Subfonds wordt daarnaast een aparte administratie gevoerd, zodat alle aan een geheel Subfonds toe te rekenen kosten en opbrengsten ook per Subfonds worden verantwoord. De structuur van een paraplufonds biedt voordelen met betrekking tot efficiënt beheer.

In de paraplustructuur is per heden het volgende Subfonds opgenomen:

Subfonds	Manager
ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (ADINAF)	Mevrouw E. (Ellen) Eijking

In de toekomst kunnen door de Beheerder andere Subfondsen worden toegevoegd door middel van de uitgifte van een nieuwe serie Participaties in het Fonds. Als dit het geval is, zal een Supplement aan het Prospectus worden toegevoegd.

Het Subfonds heeft tot 11 mei 2023 als 'building block' gediend voor het ASR Fonds Nederlandfonds (subfonds van ASR Fonds SICAV). ASR Levensverzekering N.V. participeerde middels de unit-linked verzekeringen in het ASR Fonds Nederlandfonds. Per 11 mei participeert ASR Levensverzekering N.V. (middels de unit-linked verzekeringen) rechtstreeks in het Subfonds (waarbij de omzetting gefaseerd in mei 2023 heeft plaatsgevonden).

Het Subfonds kwalificeert als een product dat ecologische en sociale kenmerken promoot, maar duurzaamheid niet als beleggingsdoelstelling heeft. Als zodanig is het Subfonds geclassificeerd als een 'artikel 8' fonds onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Beleggingsfilosofie van het Fonds

Het Subfonds beoogt Participanten een goed gediversificeerde portefeuille aan te bieden in ondernemingen die genoteerd zijn aan de Nederlandse aandelenbeurs (Euronext Amsterdam). Het beleggingsbeleid van het Subfonds is erop gericht om op lange termijn een rendement te halen dat beter is dan de index na aftrek van alle op dit Subfonds van toepassing zijnde kosten.

Beheerder en Juridisch Eigenaar

Het Fonds heeft een Beheerder en een Juridisch Eigenaar. De Beheerder van het Fonds is a.s.r. vermogensbeheer en beschikt over een door de Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning als bedoeld in artikel 2:65 en 2:67 Wet op het financieel toezicht.

De Juridisch Eigenaar van het Fonds is Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen. De Juridisch Eigenaar is opgericht op 23 april 2018. De Juridisch Eigenaar is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 71504400.

Bewaarder

BNP Paribas S.A., Netherlands branch is aangesteld als bewaarder respectievelijk 'depository' (verder: Bewaarder). De Bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, de naleving van beleggingsbeleid en de eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van het Fonds.

Depositary & Custody agreement

De onderlinge verhouding tussen de Beheerder, de Juridische Eigenaar en de Bewaarder is vastgelegd in een overeenkomst ('Depositary & Custody Agreement'). De overeenkomst regelt de benoeming van de Bewaarder door de Beheerder en bepaalt de voorwaarden waaronder de Bewaarder is belast met de bewaring van de activa van het Fonds. De overeenkomst meldt dat de Bewaarder rechtstreeks aansprakelijk kan worden gesteld. Na aanvaarding is de Bewaarder jegens de betreffende Participant aansprakelijk voor het verlies door de Bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming van financiële instrumenten is overgedragen van in bewaring genomen financiële instrumenten en voor alle andere verliezen die een Participant ondervindt doordat de Bewaarder zijn verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst en nadere wet- en regelgeving met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt. De Beheerder is bereid om vorderingen op grond van dit beding namens de Participanten in te dienen.

Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD)

a.s.r. vermogensbeheer heeft een AIFMD-vergunning en voldoet aan de vereisten die gelden voor een abi-beheerder, waarvan een nadere omschrijving is opgenomen in het verslag van de beheerder. Deze vereisten betreffen onder meer het aanstellen van een onafhankelijke bewaarder (zie hierna), het hebben van risicomanagementbeleid, beleid inzake belangenverstrengeling, uitbestedingsbeleid, beloningsbeleid (zie tevens www.asr.nl), en waarderingsbeleid fondsactiva. Daarnaast hebben de vereisten betrekking op de jaarverslaglegging en kapitaalvereisten voor Beheerder en Bewaarder.

Raad van Toezicht

Het Fonds heeft een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de taakuitoefening van de Beheerder en op de algemene gang van zaken binnen het Fonds. De Raad van Toezicht is voorts belast met toezicht op de naleving van de Fund Governance Code door de Beheerder en staat de Beheerder met raad terzijde. De taak en werkzaamheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de Fondsvoorwaarden en het reglement van de Raad van Toezicht als bedoeld in artikel 6 van de Fondsvoorwaarden. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich naar het belang van het Fonds en het belang van de gezamenlijke participanten in het Fonds.

Vergadering van participanten

Vergaderingen van Participanten worden gehouden indien de Beheerder dit in het belang van de Participanten acht. Het recht om vergaderingen van Participanten bijeen te roepen komt niet toe aan individuele of groepen Participanten.

Stembeleid

Conform de Nederlandse Corporate Governance Code en het a.s.r. Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid is een stembeleid ontwikkeld op basis waarvan a.s.r. haar rol als institutionele belegger invult op aandeelhoudersvergaderingen. Dit stembeleid wordt toegepast op alle door a.s.r. vermogensbeheer beheerde beursgenoteerde aandelen. De stemverantwoording geeft volledig inzicht in de uitoefening van het stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen. Meer informatie inzake het stembeleid is opgenomen in het hoofdstuk 'Duurzaamheidsbeleid'.

Dividendbeleid

Het Subfonds keert geen dividend uit. De door het Subfonds ontvangen dividenden worden herbelegd binnen het Subfonds.

Kosten en vergoedingen

Bij uitgifte en inkoop van Participaties worden door het Subfonds kosten in rekening gebracht. De Beheerder berekent de op- of afslag (transactiekosten) op basis van de gemiddelde daadwerkelijk gemaakte transactiekosten die zij bij aan- en verkoop van beleggingen moet maken. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt. Tevens brengt de Beheerder een beheer- en servicevergoeding in rekening aan de Subfondsen.

Compensatie in het geval van een onjuist berekende Intrinsieke waarde

Indien de Intrinsieke waarde van het Subfonds onjuist is berekend en de afwijking ten opzichte van de juiste Intrinsieke waarde minimaal 1% bedraagt, zal de Beheerder eventueel nadelige gevolgen aan de zittende Participanten in het Subfonds vergoeden. Deze compensatie zal alleen plaatsvinden indien de Beheerder binnen dertig dagen na de datum waarop een onjuiste berekening van de Intrinsieke waarde heeft plaatsgevonden de onjuiste berekening heeft vastgesteld. Er geldt geen maximaal afwijkingpercentage dat wordt vergoed ten opzichte van de juist berekende intrinsieke waarde.

Uitlenen van effecten

Effecten van het Subfonds kunnen niet worden uitgeleend. De beleggingsfondsen waarin het Subfonds belegt, lenen mogelijk wel effecten uit.

Transacties gelieerde partijen

Indien transacties worden verricht met aan ASR Nederland N.V. gelieerde partijen, zullen deze tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een dergelijke transactie buiten een gereguleerde markt om, zoals een effectenbeurs of andere erkende open markt, zal een onafhankelijke waardebepaling ten grondslag liggen aan de transactie. Indien de transactie met een gelieerde partij uitgifte en/of inkoop van deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling betreft, wordt de tegenprestatie berekend op dezelfde wijze zoals deze voor iedere andere deelnemer zou worden berekend. Een onafhankelijke waardebepaling zoals bedoeld in de vorige zin zal dan niet plaatsvinden.

Beschikbare documentatie

De statuten van de Beheerder en de statuten van de Bewaarder liggen ter inzage ten kantore van de Beheerder. Een kopie van de vergunning en van de statuten is kosteloos verkrijgbaar. Actuele informatie over het Fonds, alsmede het prospectus, het (half)jaarverslag, zijn kosteloos op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij de Beheerder. Ook wordt deze informatie gepubliceerd op de Website van de Beheerder.

Klachten

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend, gericht aan de Beheerder op onderstaand adres.

ASR Vermogensbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

De Beheerder is aangesloten bij het financiële klachteninstituut KiFiD.

Verslag van de beheerder

Kerncijfers

In de verslagperiode is het fondsvermogen van het Fonds met € 39,4 miljoen toegenomen naar € 553,7 miljoen, een stijging van 7,7% ten opzichte van 31 december 2022, met name als gevolg van koersstijgingen van aandelen.

x1.000	31-12-2023	31-12-2022	% verandering	€ verandering
ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (ADINAF)	€ 553.690	€ 514.339	7,65%	€ 39.351

Beheerontwikkelingen Fonds in de verslagperiode

Uitfasering ASR Fonds SICAV

Het Subfonds heeft tot 11 mei 2023 als 'building block' gediend voor het ASR Fonds Nederlandfonds (subfonds van ASR Fonds SICAV). ASR Levensverzekering N.V. participeerde middels de unit-linked verzekeringen in het ASR Fonds Nederlandfonds. Per 11 mei participeert ASR Levensverzekering N.V. (middels de unit-linked verzekeringen) rechtstreeks in het Subfonds (waarbij de omzetting gefaseerd in mei 2023 heeft plaatsgevonden). Per 12 mei 2023 zijn de beheervergoeding en de servicevergoeding van het Subfonds aangepast van respectievelijk 0,15% naar 1,05% en van 0,04% naar 0,05%. Deze aanpassing komt voort uit de omzetting van de beleggingen in ASR FONDS SICAV naar beleggingen in andere fondsen onder beheer van a.s.r. vermogensbeheer. Bij deze omzetting zijn de totale kosten voor de achterliggende polishouders, die via de beleggingsverzekeringen van a.s.r. Leven Individueel participeren, ongewijzigd gebleven.

Risicomanagement

Het beheersen van risico's is verbonden aan het risicoprofiel van betreffend Subfonds. Het uitgangspunt van risicomanagement is niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's, maar het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten.

De Beheerder van het paraplufonds bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fondsspecifieke interne uitvoeringsrichtlijnen.

Dergelijke richtlijnen zijn onder meer opgesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren waarmee zaken worden gedaan en de liquiditeit van beleggingen.

Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid schept om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen.

Het gebruik van derivaten is niet toegestaan volgens de beleggingsrichtlijnen. Alleen indextrackers waaronder ETF's en beleggingsinstellingen met een beperkte tracking error worden zodanig gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. De bedrijfsvoering van de Beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van operationele risico's.

Daarnaast vindt er periodiek directieoverleg plaats, waarin de directie nota neemt van de gang van zaken. De afdeling Risk Management monitort dagelijks of de verschillende portefeuilles voldoen aan de afgegeven uitvoeringsrichtlijnen (mandaten) en rapporteert dit ook in de zogeheten limietenrapportage. Deze limietenrapportage wordt besproken in het Investment & Policy Committee / Risk Management Comité (IPC/RMC), waarin de directie is vertegenwoordigd.

Gedurende het jaar vindt tevens regelmatig evaluatie plaats, waarbij ook nieuwe ontwikkelingen worden betrokken en wordt beoordeeld of aanpassingen of verbeteringen in het risicobeheersysteem noodzakelijk zijn.

Inzicht in risico's

Dit verslag heeft onder meer als functie om inzicht te verschaffen in risico's die zich gedurende de verslagperiode hebben voorgedaan. Het opgenomen overzicht in de bijlage van de "Specificatie van de Beleggingen" biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta als per individuele naam en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's. Wat betreft afgeleide financiële instrumenten zijn, voor zover deze instrumenten onderdeel van de portefeuille op verslagmoment uitmaken, specificaties opgenomen in de toelichting van de balans en/of winst en verliesrekening, voor zover relevant.

Fund governance en beleid inzake belangenverstrengeling

Om voor de Participanten waarborgen te scheppen voor een beheerste en integere uitoefening van het beheer van het Fonds en zorgvuldige dienstverlening zoals bedoeld in de Wft heeft de Beheerder een Fund Governance Code opgesteld. Het doel van deze code is dat de Beheerder in het belang handelt van de deelnemers in zijn beleggingsfondsen en zijn organisatie zo inricht dat belangenverstrengeling wordt tegengegaan.

Een belangrijk onderdeel van fund governance is het hebben van een Raad van Toezicht, die de rol van toezichthouder met betrekking tot het beheer van de Nederlandse onder toezicht staande beleggingsfondsen door de Beheerder vervult. Deze toezichthouder heeft de taak om te controleren of de Beheerder zijn verplichting om te handelen in het belang van de deelnemers in zijn beleggingsfondsen naleeft.

Daarnaast heeft de Beheerder voor al zijn werkzaamheden een beleid inzake belangenverstrengeling opgesteld. Uitgangspunten van het beleid zijn het voorkomen en het beheersen van belangenverstrengeling die in het nadeel kan zijn van cliënten van de Beheerder en het gelijk en rechtvaardig behandelen van cliënten.

De Fund Governance Code alsmede het beleid inzake belangenverstrengeling zijn beschikbaar op de Website van de Beheerder.

Risicostructuur Beheerder

Risicomanagement is het continu en systematisch doorlopen van de organisatie en zijn activiteiten op risico's om op basis hiervan bewust risico's te nemen, de kans op risico's te verkleinen of de gevolgen ervan te beperken. Doelstellingen daarbij zijn een beheerste en integere bedrijfsvoering, het voldoen aan wet- en regelgeving en het handelen in het belang van de Participant. Kern daarin is dat gewaarborgd wordt dat de belangrijkste risico's die het beheer beïnvloeden, worden geïdentificeerd en inzichtelijk worden gemaakt, zodat passende beheersmaatregelen kunnen worden getroffen en de effectiviteit van deze maatregelen kan worden bewaakt.

Om te kunnen voldoen aan de vereisten uit de AIFMD, art. 15 lid 1, is de verantwoordelijkheid van het risicomanagement met betrekking tot fondsen gescheiden ten opzichte van het risicomanagement met betrekking tot de organisatie van de Beheerder. De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risicomanagement, legt voor het risicomanagement van de onder toezicht staande fondsen rechtstreeks verantwoording af aan de CEO (Chief Executive Officer) van ASR Nederland N.V. Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt de Risk Charter gevolgd die geldt binnen ASR Nederland N.V. De Beheerder legt voor het risicomanagement van de beheerorganisatie conform het Risk Charter verantwoording af aan de CFO (Chief Financial Officer) van ASR Nederland N.V., via de CFRO (Chief Financial and Risk Officer) van de Beheerder en de directeur Finance & Risk van ASR Nederland N.V.

a.s.r. vermogensbeheer hanteert het "Three lines of defence" model als risicomanagementmodel. In dit model zijn de verantwoordelijkheden op het gebied van risicobeheersing duidelijk vastgelegd. De bedrijfsonderdelen binnen de 1e beheersingslijn zijn verantwoordelijk voor de adequate beheersing van de risico's gerelateerd aan de bedrijfsvoering in het betreffende bedrijfsonderdeel. De 2e beheersingslijn is verantwoordelijk voor het implementeren van een geïntegreerd en effectief risicomanagementkader ten behoeve van de 1e beheersingslijn en voor het monitoren van risicomanagement. De 2e beheersingslijn wordt gevormd op ASR Nederland N.V. -niveau en bestaat uit de afdeling Group Risk Management en afdeling Integriteit (waaronder Compliance). De afdeling Audit vormt de 3e beheersingslijn en is verantwoordelijk voor een onafhankelijke beoordeling van de effectiviteit van het risicomanagementsysteem, de interne controlestructuur en de deugdelijkheid van de governance structuur.

Risico- en limietcontrole

De Beheerder bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds en Subfonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijven voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het Prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fondsspecifieke interne uitvoeringsrichtlijnen(mandaat).

Het Subfonds is gevoelig voor marktbewegingen in het algemeen (marktrisico), als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Het maximale verlies voor Participanten is beperkt tot de waarde van de door hen gehouden Participaties. Het risico van het Subfonds wordt beperkt doordat de activa van een Subfonds worden gespreid over een groot aantal effecten. De volledige lijst van risicofactoren kunt u teruglezen in het Prospectus in hoofdstuk 4 Risicoprofiel.

Op basis van mandaat- en prospectuslimieten vindt er een dagelijkse controle plaats. Indien er sprake is van overschrijding van een limiet zal er direct actie ondernomen worden. Maandelijks wordt er door de afdeling Risk & Compliance een dashboard opgesteld waarop duidelijk en snel zichtbaar is of er een incident en/of overschrijding heeft plaatsgevonden, welke gradatie deze melding heeft en wat de impact is. Het dashboard wordt besproken in het IPC/RMC welke maandelijks wordt gehouden en het dashboard wordt ook gedeeld met de Raad van Toezicht.

Door a.s.r. vermogensbeheer zijn de volgende belangrijkste risico's en de daarbij horende limieten gedefinieerd:

Gedefinieerd risico	Toelichting en mitigerende maatregelen
Marktrisico	Marktrisico wordt beheerst door middel van diversificatie van de portefeuille en wordt bewaakt door middel van beperkingen/limieten.
Beleggen met geleend geld	Een negatief banksaldo is toegestaan tot 5% van het fondsvermogen voor een periode van maximaal 5 werkdagen.
Derivatenrisico	Derivaten zijn niet toegestaan.
Tegenpartij risico	Er wordt alleen gehandeld in aandelen die genoteerd zijn aan de Nederlandse aandelenbeurs.
Liquiditeiten risico	Subfondsen beleggen alleen in courante beleggingen welke genoteerd zijn aan de Nederlandse aandelenbeurs.
Operationeel risico	Er is een systeem aanwezig met monitoring procedures, het meten van gedefinieerde restricties en signaleren van overschrijdingen om snel en adequaat in te grijpen en risico's te mitigeren. Als extra middel om overschrijdingen snel op te lossen is er een escalatieprocedure.

In de verslagperiode hebben zich geen overschrijdingen en/of incidenten voorgedaan welke een materiële impact hebben gehad op het Fonds. Tevens is het niet noodzakelijk gebleken om significante aanpassingen of verbeteringen in het risicobeheersysteem door te voeren.

Monitoring Operational risks

Naast de risico's welke dagelijks worden gemeten worden overige incidenten gemeld middels een incidentenformulier. Hieronder valt bijvoorbeeld een onjuiste intrinsieke waarde, late aanlevering van de intrinsieke waarde, etc. Alle voorgekomen incidenten worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Deze meldingen worden bijgehouden in het meldingenregister. Hieruit voortkomende acties worden uitgezet en gemonitord door de afdeling Risk Management.

Voor het Subfonds is over de verslagperiode geen nadelige impact ontstaan ten aanzien van de intrinsieke waarde en de participanten.

Personeel

De Beheerder heeft geen personeel in dienst. Per 31 december 2023 zijn 204 medewerkers en 198 FTE ingeleend door a.s.r. vermogensbeheer middels een inleenovereenkomst met ASR Nederland N.V. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer).

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerder ingeleende medewerkers (aantallen naar de stand per 31 december 2023). Een toerekening van deze bedragen aan het Fonds is niet mogelijk aangezien relevante informatie niet beschikbaar is. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website www.asr.nl.

Personeelskosten (x € 1)	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Begunstigden
Identified Staff	3.262.092	8*
Medewerkers	28.964.242	196
Totaal	32.226.334	204

*De beloning over 2023 met betrekking tot de Identified Staff heeft betrekking op drie directieleden en vijf Identified Staff.

Duurzaamheidsbeleid

ASR als duurzame belegger

Deze paragraaf beschrijft de benadering van a.s.r. met betrekking tot duurzaam beleggen. Aan de orde komt zowel de wijze waarop a.s.r. omgaat met haar eigen beleggingen, als de wijze waarop a.s.r. vermogensbeheer omgaat met duurzaamheid bij haar fondsbeheeractiviteiten. Onderstaande paragraaf is niet specifiek toegesneden op het Fonds.

Al sinds 2007 hanteert a.s.r. een formeel goedgekeurd beleggingsbeleid dat wordt toegepast op alle beleggingen, zowel de eigen beleggingen als de beleggingen voor derden. Dit beleid is in de jaren daarna verder aangescherpt en wordt jaarlijks, of zo nodig vaker, herzien. Het beleggingsbeleid is gericht op duurzaam en verantwoord beleggen en op beleggen met impact. Een regelmatige update hierover wordt gegeven in onze kwartaalrapporten over duurzaam beleggen.

Alle beleggingen beheerd door a.s.r. vermogensbeheer worden aan de hand van ons Socially Responsible Investment (SRI) beleid gescreend op onder meer sociale en milieuaspecten en bestuurlijke criteria. Landen en bedrijven die niet aan de criteria voldoen, worden uitgesloten. Denk hierbij aan producenten van wapens en tabak, de gokindustrie en steenkool en bedrijven waarvan het grootste deel van hun winst gerelateerd kan worden aan onconventionele olie- en gaswinning en kernenergie. Daarnaast beoordeelt a.s.r. bedrijven op hun naleving van internationale afspraken als de OESO-richtlijnen en richtlijnen van de VN zoals de Global Compact.

a.s.r. waarborgt volledige naleving van het eigen SRI-beleid voor zowel de beleggingen in de eigen fondsen als de rechtstreekse beleggingen in aandelen en obligaties, door de implementatie van dat SRI-beleid door de interne beleggingsafdelingen, het interne compliance-proces en onafhankelijke externe assurance door Forum Ethibel.

Met betrekking tot de fondsen die worden beheerd door een externe beheerder verlangt a.s.r. van de externe beheerders van zulke beleggingsinstellingen zich in te spannen om zo veel mogelijk in lijn met het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. te beleggen. Hiermee beoogt a.s.r. dat zulke beleggingsinstellingen beleggen in lijn met de United Nations Principles for Responsible Investment ('UN PRI') en de United Nations Global Compact ('UN GC') en standaarden zoals gedefinieerd door het Verbond van Verzekeraars met betrekking tot het uitsluiten van beleggingen in controversiële wapens.

Het beleggingsbeleid van a.s.r. is gericht op de toekomst en duurzaamheid is een essentieel onderdeel van de strategie. a.s.r. is van mening dat de integratie van duurzaamheids-factoren in het beheer van haar beleggingen direct bijdraagt tot een vermindering van risico's (zowel financieel als reputationeel) en een positieve invloed heeft op de prestaties op lange termijn. Het SRI-beleid van a.s.r. is op de volgende manieren verankerd in de interne beleggingspraktijk:

Uitsluitingscriteria voor landen en bedrijven

a.s.r. hanteert een strikt uitsluitingsbeleid voor controversiële activiteiten en controversieel gedrag, dat van toepassing is op alle intern beheerde portefeuilles, zowel voor de eigen beleggingen als de beleggingen voor derden. a.s.r. publiceert twee keer per jaar de herziene lijst van uitgesloten bedrijven en eens per jaar de lijst met uitgesloten landen op <https://asrvermogensbeheer.nl/duurzaam-beleggen/duurzaam-beleggingsbeleid>.

ESG-integratie en 'best in class' beleggingen

Onze portefeuilles worden minimaal gekenmerkt door bovengemiddelde ESG-scores. Bedrijven worden geanalyseerd op een groot aantal ESG-criteria, rekening houdend met de materialiteit voor de respectievelijke sector/industrie. De algemene ESG-score stelt ons in staat om de beste ESG-scorers in een bepaalde sector te identificeren. De ESG-screening wordt uitgevoerd met behulp van externe dataleveranciers waarbij ESG-thema's zoals hieronder worden geanalyseerd:

- Milieu:
 - Strategisch management van milieurisico's zoals biodiversiteitsverlies of waterverbruik;
 - (Toekomstgericht) CO2-beleid;
- Arbeidsrechten / Personeelszaken;
- Mensenrechten en betrokkenheid bij de lokale gemeenschap;
- Corporate governance en ethisch gedrag.

De wijze waarop dit per fonds wordt geïmplementeerd kan verschillen.

Engagement

GEDURENDE 2023 heeft a.s.r. een aantal engagementtrajecten succesvol afgesloten en het aantal lopende trajecten verder uitgebreid. De lijst met bedrijven waarmee a.s.r. een constructieve dialoog is aangegaan, is gepubliceerd op de website van a.s.r. vermogensbeheer, met vermelding van de aanleiding en de status van de dialoog.

a.s.r. onderscheidt drie soorten engagement:

1. Engagement om invloed uit te oefenen: hiermee wordt geprobeerd bedrijven te bewegen tot betere duurzaamheidspraktijken. Een paar belangrijke thema's voor het afgelopen jaar:
 - a.s.r. heeft vanuit de fossiele strategie haar engagement gesprekken met olie- en gasproducten voortgezet. Hiervoor hanteren wij een engagement periode van 2022 t/m 2024. Ultimo 2024 dienen de olie- en gasbedrijven in onze portefeuilles aan te tonen dat ze Paris-aligned zijn. Gedurende 2023 hebben wij onder andere gesproken met Aker BP, Galp Energia, TotalEnergies en Equinor.
 - Daarnaast zijn wij in 2023 gestart met onze engagement gesprekken vanuit fase 3 (meest carbon-intensieve bedrijven). Dit zijn bedrijven actief in sectoren als de mijnbouw, de staalindustrie en nutsbedrijven. Voor deze bedrijven zien wij een significante rol weggelegd in de energietransitie, en om die reden hanteren we ook een engagement periode van 5 jaar.
 - Afgelopen jaar hebben wij via het Ceres Valuing Water Finance Initiative gesproken met Constellation Brands. Constellation Brands is een internationale producent van bier, wijn en sterke drank in het premium segment. Het gebruik en management van water zijn belangrijke onderwerpen voor een dergelijke onderneming, zeker in tijden van klimaatverandering en toenemende waterschaarste. Het bedrijf opereert en genereert haar inkomsten ook in gebieden die in hogere mate te maken hebben met waterschaarste (o.a. Californië en Mexico). Dit waren daarom ook belangrijke onderwerpen in ons gesprek. Het bedrijf heeft inmiddels water efficiëntie doelstellingen geïmplementeerd en voert operationele risk assessments uit op het gebied van waterkwaliteit. We blijven met een coalitie van investeerders in gesprek met Constellation Brands om de progressie op gebied van waterstress te monitoren.
2. Engagement voor monitoringdoeleinden: duurzaamheid is een onderwerp dat voor a.s.r. altijd op de agenda staat bij vergaderingen met bedrijven uit zijn beleggingsportefeuille. Daarnaast is a.s.r. in gesprek met andere spelers binnen het beleggingslandschap, zoals fonds- en indexproviders, om een verdere ESG-integratie in de beleggingsketen actief te stimuleren.
3. Publiek engagement: a.s.r. is actief betrokken bij de uitvoering van het IMVO-sectorconvenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen), samen met andere verzekeraars, de publieke sector en verschillende ngo's.

Het meest recente overzicht van bedrijven waarmee wordt gesproken en hun status is te vinden op de website van a.s.r. (<https://asrvermogensbeheer.nl/duurzaam-beleggen/active-ownership>).

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

a.s.r. oefent haar stemrecht als aandeelhouder uit waar dit relevant is. Het stembeleid van a.s.r. is ontwikkeld in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code en het SRI-beleid van a.s.r. Dit beleid is van toepassing op alle intern beheerde beursgenoteerde aandelen. Veel voorkomende ESG-onderwerpen in het afgelopen jaar waren gericht op klimaatstrategieën, mensenrechten en gendergelijkheid. Het stembeleid - inclusief de inzet van onze proxy voting leverancier - wordt gepubliceerd op de website van a.s.r. vermogensbeheer.

Klimaat en energietransitie

Het thema 'klimaatverandering en energietransitie' is sinds 2016 expliciet onderdeel van het beleggingsbeleid. a.s.r. heeft de risico's voor haar eigen beleggingsportefeuille op twee manieren geanalyseerd: zowel bottom-up – rekening houdend met geïsoleerde activa en veranderende bedrijfsmodellen in bijvoorbeeld de mijnbouw- en energiesector – als top-down, in de strategische assetallocatie (SAA) op basis van klimaatscenario's.

a.s.r. heeft de volgende CO2-reductie doelstellingen voor zichzelf vastgesteld: 65% reductie in 2030 ten opzichte van basisjaar 2015 van de belangrijkste beleggingscategorieën voor eigen rekening (aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties, vastgoed en hypotheek). Naast het voorkomen van negatieve impact wil a.s.r. een positieve bijdrage leveren aan de energietransitie. Daarom vergroot a.s.r. de huidige exposure voor impactbeleggingen naar een totaal van € 4,5 miljard in 2024. Dit budget kan ook gealloceerd worden naar voor a.s.r. andere belangrijke duurzaamheidsthema's zoals gezondheid, vitaliteit, inclusie en financiële zelfredzaamheid. Momenteel wordt gekeken hoe deze doelstellingen kunnen worden bijgesteld door de consolidatie van de Aegon beleggingen. Daarnaast heeft a.s.r. een strategie ontwikkeld en geïmplementeerd om de beleggingen in de fossiele sector in drie fasen verder af te bouwen gedurende de periode 2022-2024.

In 2023 heeft a.s.r. vermogensbeheer de implementatie van fase 2 van haar 'Exit strategie fossiel' voortgezet. We zijn in gesprek met de resterende conventionele olie- en gasbedrijven binnen onze portfolio's om inzicht te krijgen of deze bedrijven (robuuste en ambitieuze) plannen hebben om 'Paris-Aligned' te worden. Ook is gestart met fase 3: de grootste uitstoters en bedrijven verderop in de fossiel keten. Ook van deze bedrijven verwacht a.s.r. robuuste en ambitieuze plannen om in lijn te komen met de afspraken in het Parijs Akkoord.

Erkenning voor verantwoord beleggingsbeleid a.s.r.

a.s.r. wordt als 'leading' gezien op de thema's biodiversiteit en arbeidsomstandigheden in toeleveringsketens door de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO). VBDO publiceerde eind juni haar bevindingen van het 2023 AVA (algemene vergadering van aandeelhouders) seizoen. De biodiversiteitstrategie en -targets van a.s.r. worden als voorbeeld aangehaald binnen de sector.

Rapportage onder de EU-Transparantieverordening ("SFDR")

Bovenstaande tekst bevat een beschrijving van het algemene door de Beheerder gehanteerde duurzaamheidsbeleid. Bovendien gaat bovenstaande tekst in op beleggingen die a.s.r. voor eigen rekening doet. Daarnaast geeft de Beheerder specifiek per fonds dat zij in beheer heeft een verdere invulling aan haar duurzaamheidsbeleid. Met betrekking tot de door het Fonds gerealiseerde duurzaamheidsprestaties is in Bijlage 2 van dit jaarverslag een uitgebreide verantwoording opgenomen.

Markontwikkelingen en vooruitzichten

Economische ontwikkelingen in 2023

Met een groei van rond 3% is 2023 voor de wereldeconomie iets beter verlopen dan een jaar geleden werd gedacht. Dit is vooral te danken aan de Amerikaanse economie, die aanzienlijk beter presteerde dan verwacht. In de VS bleven de consumentenbestedingen op een hoog peil, mede dankzij de 'corona-spaargelden' en de historisch lage werkloosheid. Daarnaast zorgden de hoge overheidsbestedingen, mede in het kader van de 'Inflation Reduction Act' voor een extra groei-impuls. De economie van de eurozone daarentegen balanceerde het hele jaar op het randje van een recessie. Europa bleef hinder ondervinden van de kwakkelende industrie (vooral ongunstig voor bijv. Duitsland), de tegenvallende wereldhandel (vooral ongunstig voor bijv. Nederland) en de oorlog in Oekraïne. Ook de Chinese economie beleefde een moeizaam jaar. Vooral de wankel vastgoedsector bleef de economie onder druk zetten.

Waar de ontwikkeling van de wereldeconomie in 2023 niet onverdeeld gunstig was, was er van het inflatiefront wel overwegend goed nieuws te melden. De 'inflatiegolf' van 2022, die in de recente geschiedenis alleen een gelijke had in de 'stagflatie' van eind jaren '70 en begin jaren '80 van de vorige eeuw, is in de loop van 2023 grotendeels verdwenen. Waar de 'headline' inflatie in de eurozone richting eind 2022 nog boven 10% uitkwam, is deze een jaar later gedaald naar minder dan 3% jaar-op-jaar. Voor de VS geldt een vergelijkbaar, maar iets minder extreem verhaal: daar is de inflatie afgenomen van 9% jaar-op-jaar in juni 2022 naar 3,4% eind 2023. Ondertussen is China zelfs weer weggezakt in deflatie, met een inflatie van -0,3% jaar-op-jaar eind 2023.

Om de inflatie te bestrijden heeft de Fed in 2022 en 2023 de basisrente in de VS verhoogd van 0% naar 5,25%, terwijl de ECB met de Europese basisrente in minder dan een jaar tijd van -0,5% naar 3,5% is gegaan. De snel afnemende inflatiedruk in de loop van 2023 is ook aan rentemarkten echter niet ongemerkt voorbijgegaan. Waar tot voor kort het devies nog leek 'higher for longer', zijn rentemarkten er vooral in het laatste kwartaal van 2023 steeds meer op gaan voorsorteren dat centrale banken niet alleen klaar zijn met renteverhogingen, maar ook alweer snel zullen starten om hun basisrentes te verlagen.

Financiële markten in 2023

Voor beleggers is 2023 een onverwacht goed jaar geworden, mede dankzij een rally in het vierde kwartaal. Daardoor zijn vrijwel alle beleggingscategorieën uiteindelijk in de plus geëindigd. Voor het hele jaar waren Amerikaanse aandelen koploper, met een rendement van ruim 20% (in euro's). Aziatische aandelen en opkomende markten bleven achter, vooral als gevolg van de kwakkelende Chinese aandelenmarkt, maar leverden nog wel altijd positieve rendementen op van 6-8% over heel 2023. Dat was vergelijkbaar met de rendementen op Europese obligaties (zowel staats- als bedrijfsobligaties), die vooral waren toe te schrijven aan dalende kapitaalmarktrentes. De slechte presteerder van 2023 was de Amerikaanse dollar, die deprecieerde met 3% ten opzichte van de euro.

Vooruitzichten economie en financiële markten in 2023

Voor de wereldeconomie als geheel lijkt 2024 niet heel anders te zullen verlopen dan afgelopen jaar, met opnieuw een verwachte groei van rond 3%. Op regio-niveau lopen de vooruitzichten wel uiteen. Dit is mede toe te schrijven aan verschillende rentevoorzichten. De gevolgen van het relatief steile rentepad dat de VS de afgelopen jaren heeft afgelegd zullen naar verwachting in 2024 pas goed merkbaar worden. Daarnaast kunnen ook het opraken van 'corona-spaargelden' en de beperkte ruimte voor extra overheidsbestedingen de groei van de Amerikaanse economie belemmeren. Voor Europa zijn de groeivoorzichten ook niet bijzonder goed, maar na de stagnatie van 2022 en 2023 is er wel ruimte voor enig groeiherstel. In China lijken de autoriteiten voornemens de huidige groei-doelstelling van 5% te handhaven, maar valt ook niet uit te sluiten dat ze genoeg zullen nemen met een lagere (en wellicht meer realistische) groei van rond 4,5%. Voor andere opkomende economieën zijn de vooruitzichten vanuit een macro-perspectief relatief gunstig, mede omdat die veelal al eerder rentes hebben verhoogd dan in de meeste ontwikkelde economieën en nu ook eerder rentes weer kunnen verlagen en/of al verlaagd hebben. Het geopolitieke risico blijft wereldwijd hoger dan gemiddeld als gevolg van militaire conflicten in onder andere Oekraïne en het Midden-Oosten alsmede verkiezingen in vele landen inclusief de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten van november 2024.

Voor wat betreft de inflatievoorzichten lijkt het meest aannemelijke scenario voor de komende tijd dat de inflatiedruk geleidelijk verder zal afnemen, richting de 2%-inflatiedoelstellingen van centrale banken in de eurozone en de VS. Op korte termijn kunnen basiseffecten daarbij wel voor een wat volatiel beeld zorgen. Gezien dit inflatiebeeld, lijkt de verwachting dat 2024 eerder een jaar zal worden van renteverlagingen door centrale banken dan van hoog blijvende rentes, ons terecht. De vraag is wel of financiële markten na de recente bewegingen niet in een 'overdrijvingsfase' zijn aanbeland. De hoeveelheid en het tempo van renteverlagingen dat nu wordt ingeprijsd, lijkt alleen aannemelijk in een scenario waarin niet alleen de inflatiedruk in snel tempo verder blijft afnemen, maar ook de groeivoorzichten sterk onder druk komen te staan. In een dergelijk scenario zijn de huidige renteniveaus wellicht wel passend, maar lijken aandelenkoersen (te?) ver naar boven doorgeschoten. In het economische scenario dat ons het meest waarschijnlijk lijkt, dat van geleidelijk afnemende inflatiedruk in combinatie met gematigde groeivoorzichten, lijken aandelen minder overgewaardeerd, maar zijn eerder obligatierentes te ver naar beneden doorgeschoten.

Uitgaande van dit scenario zien wij lange rentes eerder stijgen vanaf de huidige niveaus dan verder dalen, wat nadelig is voor zowel staats- als bedrijfsobligaties. Voor aandelen zijn de vooruitzichten in dit scenario gemengd, maar zien wij nog wel enige ruimte voor verder koersherstel van beursgenoteerd vastgoed (hoewel dit varieert per marktsegment, zoals woningen tegenover kantoren), dat weliswaar in de laatste twee maanden van 2023 zo'n 25% is gestegen, maar ten opzichte van twee jaar geleden nog altijd ca. 30% lager staat. De relatieve aantrekkelijkheid van cash zal afnemen naarmate centrale banken rentes gaan verlagen, maar dat is vooralsnog niet het geval. Met een huidige ECB-basisrente van 4% is het risicovrije rendement nog altijd hoog in historisch perspectief.

ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (ADINAF)

Het Subfonds heeft tot 11 mei 2023 als 'building block' gediend voor het ASR Fonds Nederlandfonds (subfonds van ASR Fonds SICAV). ASR Levensverzekering N.V. participeerde middels de unit-linked verzekeringen in het ASR Fonds Nederlandfonds. Per 11 mei participeert ASR Levensverzekering N.V. (middels de unit-linked verzekeringen) rechtstreeks in het Subfonds (waarbij de omzetting gefaseerd in mei 2023 heeft plaatsgevonden). Het Subfonds is volgens de Transparantieverordening (SFDR) geclassificeerd als fonds dat milieu en sociale kenmerken bevordert (artikel 8). Het Subfonds beoogt Participanten een goed gediversificeerde portefeuille aan te bieden van ondernemingen die genoteerd zijn aan de Nederlandse aandelenbeurs (Euronext Amsterdam). Het beleggingsbeleid van het Subfonds is erop gericht om op lange termijn een rendement te halen dat beter is dan de AEX All Tradable Alternative Weighting netto return index na aftrek van alle op dit Subfonds van toepassing zijnde kosten. De focus ligt primair op bedrijven die dankzij een onderscheidende marktpositie een rendabel en beheersbaar bedrijfsmodel hebben. Daarbij wordt een goede spreiding naar grote multinationals en interessante middelgrote en kleinere bedrijven beoogd. De portefeuille streeft een bovengemiddeld duurzaamheidsprofiel na. Bedrijven die niet voldoen aan het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. voor maatschappelijk verantwoord beleggen zijn uitgesloten van belegging. De screening hiervan wordt verzorgd door het researchinstituut Vigeo/Ethibel.

Fondskostenmerken	ADINAF
Beheervergoeding	1,05% over de totale activa van het Subfonds*
Servicevergoeding	0,05% over de totale activa van het Subfonds*
Kosten toetreding	0,20% over het aan- en verkoopbedrag in het Subfonds**
Kosten uittreding	0,20% over het aan- en verkoopbedrag in het Subfonds**
*Per 12 mei 2023 zijn de beheervergoeding en de servicevergoeding van het Subfonds aangepast van respectievelijk 0,15% naar 1,05% en van 0,04% naar 0,05%.	
** Bij participatie door middel van een verzekeringsproduct.	

Rendement en portefeuillebeleid

Het rendement van het Subfonds is op basis van intrinsieke waarde na aftrek van kosten.

Peildatum	Fonds	Benchmark
31-12-2023	17,35%	17,98%
31-12-2022	-17,13%	-13,06%
31-12-2021	28,32%	27,33%
31-12-2020	6,83%	5,22%
31-12-2019	27,18%	27,47%

Waardeontwikkeling per participatie in €	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Inkomsten	1,85	1,80	1,50	1,10	2,16
Waardeveranderingen	10,57	-16,14	17,11	2,57	10,71
Kosten	-0,57	-0,14	-0,14	-0,11	-0,10
Resultaat na belastingen	11,85	-14,20	18,47	3,56	12,77

Bedragen per participatie zijn gebaseerd op het gemiddeld aantal participaties gedurende de verslagperiode.

Aandelenbeurzen bleven in de ban van inflatiecijfers, een strak monetair beleid en de invloed daarvan op economische ontwikkelingen. Ongekend snelle rentestijgingen om de inflatie te beteugelen, in combinatie met enerzijds een bestendige Amerikaanse economie maar anderzijds uitdagende economische omstandigheden in Europa en China, resulteerden in een volatiel koersverloop in 2023. Daarbij zorgden nieuwe geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten, bovenop de voortdurende oorlog in de Ukraine, voor extra onzekerheid. Economie- en rentegevoelige aandelen, vooral in het minder liquide small en mid cap segment, zagen grote koersuitslagen. Richting het eind van het jaar voedde afnemende inflatie de hoop op een monetaire versoepeling en een zachte economische landing in 2024. Na een krachtige eindejaar rally behaalde de Nederlandse beurs, gemeten naar de AEX All Tradable Alternative Weighting Index, uiteindelijk een rendement van 17,98%. ADINAF bleef hier 0,63% bij achter, na aftrek van kosten. Onderliggend presteerde de aandelenselectie licht beter dan de index.

In het volatiele beursklimaat liepen de koersprestaties per sector sterk uiteen. De technologiesector stak er met kop en schouders bovenuit. Het fonds profiteerde hiervan via overwogen posities in chipmachinefabrikanten ASML (+36,5%) en vooral Besi (+148,4%) en ASMI (+100,7%) die vooruitliepen op een cyclisch herstel in de chipindustrie. Dit zal versterkt worden door de inzet van nieuwe chiptechnologieën en de verwachte opkomst van Kunstmatige Intelligentie, dat een belangrijk beleggingsthema vormde dit jaar. Dat gold ook voor de Industriële sector, waar business service providers Relx (41,6%) en Wolters Kluwer (+33,6%, +15,8% vanaf aankoop) als kanshebbers voor de toepassing van Kunstmatige Intelligentie een extra impuls kregen. Het fonds profiteerde hier met onderwogen posities ten dele van mee. De uitstekende performance van het Subfonds in de industriële sector was met name toe te schrijven aan Fugro (+54,8%) en Arcadis (+35,2%), die ieder op een Capital Markets Day nieuwe ambitieuze strategische doelstellingen presenteerden, waarbij duidelijk op klimaatverandering en duurzaamheid ingezet wordt. Fugro onderstreepte de organisatorische en financiële verbetering van de afgelopen jaren bovendien met een hervatting van dividendbetalingen. In de financiële sector lifte het Subfonds via ING (+25,7%) mee op het gunstige renteklimaat voor de bankensector. Dankzij een onderwogen positie in betalingsverwerker Adyen (-9,5%), dat uiteindelijk nog goed herstelde van een koershalvering op tegenvallende resultaten, en een gunstige toevoeging van Aegon (+16,3%, +40,9% vanaf aankoopmoment) droeg de aandelenselectie in de financiële sector positief bij.

Negatieve bijdragen kwamen uit de consumentensector en de basisgoederensector. Just Eat Takeaway (-30,2%) ging vooral gebukt onder de aanhoudende druk op de Amerikaanse activiteiten. De koersval gaat voorbij aan de aangescherpte focus op waardecreatie die resulteerde in beter dan verwachte winst- en kasstroomontwikkelingen en twee aandeleninkoopprogramma's dit jaar. Bij B&S (-21,6%) moesten de CEO en een RvC lid annex grootaandeelhouder aan het begin van het jaar opstappen, nadat er onderhandse leningen van de grootaandeelhouder aan het licht kwamen die niet gemeld waren. Halverwege het jaar is er een nieuwe CEO benoemd, de RvC vernieuwd met onafhankelijke leden en KPMG als nieuwe accountant aangesteld. Na deze turbulente periode is de focus weer verlegd naar de bedrijfsvoering, waarvoor management tijdens een Capital Markets Day aan het eind van het jaar de strategische ambities presenteerde. In de basisgoederensector kampte DSM-Firmenich (-18,1%) met zowel een cyclisch lagere vraag als een industrie-brede voorraadafbouw bij klanten vanwege de normalisatie van voorraadketens. Daarbij stonden de vitamine-activiteiten extra onder druk door sterk gedaalde vitamineprijzen. AMG (-32,3%) kelderde in de tweede jaarhelft met de val van met name de lithium- en vanadiumprijzen, een vertraging in de capaciteitsuitbreiding van de Braziliaanse lithiumactiviteiten naar begin 2024 en voorzichtigheid met betrekking tot de opstart van de lithium hydroxide fabriek in Duitsland volgend jaar.

Gedurende het jaar werden de (aanvankelijk) sterke koersstijgingen van onder andere ASML, ASMI, Besi, AMG, Ahold, Fugro, UMG, Basic Fit en Adyen gebruikt om deels winst te nemen. Randstad, Prosus en Unilever werden afgebouwd, terwijl Philips en SIF volledig werden verkocht. De opbrengsten werden aangewend om aankoopkansen in het sterk uiteenlopende beursklimaat te benutten. Uitgangspunt daarbij was een evenwichtige portefeuille te vormen van defensievere bedrijven en herstelpotentieel van aandelen die een te negatief scenario in prijzen. Zo werden de koersdalingen van onder andere Heineken, DSM-Firmenich en Just Eat Takeaway gebruikt om de posities op te hogen, terwijl Ahold en Adyen na een koersval werden teruggekocht. Alfen en Corbion werden aan de portefeuille toegevoegd. Wolters Kluwer werd opgenomen als kwaliteitsbedrijf met een gestaag groeiprofiel. Aegon werd conform de beleggingsrichtlijnen met een neutrale positie opgenomen.

Risicobeheer

Het beleid is erop gericht dat de aanwezige cash zo snel mogelijk wordt belegd in aandelen. Alle beleggingen alsmede de positie in cash worden in Euro's aangehouden. Er vonden geen transacties in vreemde valuta plaats, waardoor er dus geen valutarisico werd gelopen.

Marktrisico

Het Subfonds streeft ernaar het totale fondsvermogen volledig te beleggen. Maximaal 5% van het fondsvermogen mag worden aangehouden in de vorm van kasgelden. Gedurende de verslagperiode is de kaspositie ruimschoots binnen deze bandbreedte gebleven.

Rendementsrisico

Het rendement van de beleggingen staat over de periode van aankoopmoment tot verkoopmoment niet eerder vast dan op het verkoopmoment. Doordat het Subfonds blootstaat aan marktrisico's, kan niet gegarandeerd worden dat een participatie in het Subfonds zijn waarde behoudt. Het rendementsrisico is het gevolg van niet voorzienbare fluctuaties van de beleggingen en/of directe opbrengsten daarvan, zoals dividenden of interest. Naast dit absolute rendementsrisico bestaat het risico dat het Subfonds een slechter resultaat behaalt dan de gekozen representatieve benchmark. Dit zogenaamde relatieve rendementsrisico ontstaat door de keuze van de Beheerder om in de portefeuillesamenstelling niet geheel de samenstelling van de benchmark te volgen. In bepaalde effecten zal door het Subfonds een groter dan wel kleiner percentage worden belegd dan vertegenwoordigd in de benchmark. Er kan ook in effecten worden belegd die niet in de benchmark vertegenwoordigd zijn en effecten die wel in de benchmark vertegenwoordigd zijn kunnen geheel ontbreken in de portefeuille van het Subfonds. Naast een actieve beleggingsvisie kan dit laatste ook het gevolg zijn van het gevoerde ESG-beleid dat bedrijven die niet voldoen aan specifieke ESG criteria uitsluit van belegging. Zo is benchmarkzwaargewicht Royal Dutch Shell uitgesloten van belegging. Het Subfonds streeft een risico-beheerste waarde-creatie na door zich te concentreren op aantrekkelijk gewaardeerde, goed gefinancierde bedrijven

met een gevestigd rendabel bedrijfsmodel. Zo wordt op aandelenniveau het bedrijfsrisico, balansrisico en waarderingsrisico zoveel mogelijk ingeperkt. Op Subfondsniveau wordt het risicoprofiel ten opzichte van de benchmark nauwlettend in de gaten gehouden.

Concentratierisico

Het concentratierisico houdt verband met een grote concentratie van de beleggingen in bepaalde activa, sectoren, of op bepaalde markten. In het Subfonds wordt uitsluitend belegd in ondernemingen die genoteerd zijn aan de Nederlandse aandelenbeurs (Euronext Amsterdam). Hierdoor wordt het beleggingsuniversum en daarmee de mogelijkheden om de portefeuille te spreiden beperkt. Een meer geconcentreerde portefeuille maakt het Subfonds gevoeliger voor koersfluctuaties in individuele posities. Volgens de beleggingsrichtlijnen mag maximaal 15% van het fondsvermogen in één individueel aandeel belegd worden.

Sectorverdeling	31-12-2023	31-12-2022
Industriële sector	21,16%	17,18%
Niet-cyclische consumptiegoederen	19,01%	18,09%
Informatietechnologie	17,04%	18,74%
Basismaterialen	13,72%	13,05%
Financiële dienstverlening	12,06%	8,64%
Cyclische consumptiegoederen	10,42%	14,07%
Overige	6,59%	10,23%

Liquiditeitsrisico

Het beleggingsbeleid richt zich uitsluitend op beursgenoteerde bedrijven. Het omvat zowel liquide beleggingen in bedrijven met een grote marktkapitalisatie als minder liquide aandelen in het zogenaamde small cap segment. Deze kleinere posities kunnen mogelijk moeilijker te liquideren zijn. Op portefeuilleniveau wordt een goede liquiditeit nagestreefd met een belangrijke exposure naar goed verhandelbare aandelen in de large en mid caps. Dit stelt het Subfonds in staat om uitstroom te faciliteren.

Verwachte impact stress scenario's op de beleggingsportefeuille:

De tabel 'VaR' geeft inzicht in de 'Value at Risk', het verwachte maximumverlies over een jaar, met een waarschijnlijkheid van 97,5%. De historische VaR is gebaseerd op de dagelijkse rendementsverdeling over de afgelopen vijf jaar:

VaR	Portefeuille VaR	Benchmark	+/- VaR
	(%)	VaR	(%)
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023
Totaal	19,3	15,1	4,2
Fundamenteel	2,5	-0,1	2,6
Markt / Stijl	9,8	7,7	2,1
Regio	7,0	7,5	-0,5
FX	0,0	0,0	0,0

De tabel scenario's voor de beleggingsportefeuille geeft ten aanzien van de beleggingsportefeuille en gerelateerd aan het marktrisico inzicht in de gevoeligheden op basis van historische stress scenario's en historische gevoeligheden. De historische scenario's zijn afgeleid van belangrijke gebeurtenissen uit het recente verleden en het effect die deze gebeurtenissen hebben gehad op de waarde van de beleggingen. Met betrekking tot de waarde van de beleggingsportefeuille is uitgegaan van de waarde per 31 december 2023 en het effect van dit scenario op jaarbasis.

Scenario's voor de beleggingsportefeuille	Winst- en verliesrekening	Winst- en verliesrekening
	(%)	(EUR x 1.000)
	31-12-2023	31-12-2023
Volatility shock	-15,2%	-84.266
S & P shock	-18,2%	-100.686
FTSE World shock	-23,4%	-129.472
Nikkei shock	-11,0%	-61.037
Euro Stoxx shock	-38,9%	-215.353

- Volatilitéitsschok: een positieve schok van de VIX-index van 25 absolute punten.
- S&P500: een negatieve schok van 2 standaarddeviaties op de S&P500 index (een index met Amerikaanse aandelen).
- FTSE World: een negatieve schok van 2 standaarddeviaties op de FTSE World index (een index met wereldwijde aandelen).
- Nikkei 400: een negatieve schok van 2 standaarddeviaties op de Nikkei 400 index (een index met Japanse aandelen)
- Stoxx Europe 600: een negatieve schok van 2 standaarddeviaties op de Stoxx Europe 600 index (een gewogen index met 600 grootste ondernemingen met een beursnotering in Europa).

Genoemde risico's vallen binnen het mandaat en worden waar nodig tijdig beheerst en gemitigeerd.

In Control statement

De Beheerder beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Beheerder heeft gedurende de afgelopen verslagperiode verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij deze werkzaamheden zijn geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Daarnaast heeft de Beheerder geen constatering gedaan waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het jaar 2023 overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Het vermogensbeheer van het Fonds wordt uitgevoerd door personeel van ASR Nederland N.V. dat middels een inleenovereenkomst in dienst is bij de Beheerder. De Beheerder heeft een ISAE 3402 Type II rapport opgesteld en heeft daarbij een assurance-rapport verkregen. Dit rapport bevestigt het beeld van de Beheerder met betrekking tot de (beleggings)processen.

Utrecht, 28 maart 2024

ASR Vermogensbeheer N.V.

Namens ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen

Het management,

De heer P. Klijnsmit (bestuurder)

De heer M.R. Lavooi (bestuurder)

Mevrouw J.H.L. de Jong-Kortman (CFRO)

Bericht Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft volgens haar reglement tot taak in het belang van de participanten toezicht te houden op het beleid en de taakuitoefening van de Beheerder en op de algemene gang van zaken binnen de onder haar toezicht gestelde fondsen. Daarnaast houdt de Raad van Toezicht in het belang van de participanten toezicht op de naleving van de Fund Governance Code door de Beheerder en staat de Beheerder met raad ter zijde. De raad is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen functioneren. De leden worden voor een periode van vier jaren benoemd en treden periodiek af volgens een door de raad vast te stellen rooster. Vanwege de omvang van de raad heeft deze geen commissies ingesteld.

Samenstelling en rooster van aftreden

De samenstelling van de raad, alsmede haar organisatie en werkwijze zijn in lijn met de geldende Corporate Governance Gedragscode. De leden zijn onafhankelijk in de zin van 'best practice' bepaling III. 2.1 van deze code.

De leden hebben het volgende rooster van aftreden vastgesteld:

Naam	Afloop huidige termijn	Beschikbaar voor herbenoeming
De heer Vliegenthart	juni 2024	Ja
De heer Labe	juni 2025	Ja
De heer Beetsma	juni 2026	Ja

De maximale zittingsduur van een lid is twaalf jaar, tenzij de Raad van Toezicht anders bepaalt.

Werkwijze

Gedurende het afgelopen jaar hebben er vier bijeenkomsten met de Beheerder plaatsgevonden. Tijdens de bijeenkomsten in het verslagjaar is de raad door de Beheerder uitgebreid geïnformeerd over de kenmerken en inrichting van de fondsen en het beleggingsbeleid. Daarnaast heeft de raad zich uitgebreid laten informeren over de governance structuur en de samenwerking tussen de bij het dagelijks beheer betrokken vermogensbeheerafdelingen onderling. De onderwerpen die besproken werden tijdens de vergaderingen waren mede door de Beheerder voorbereid door middel van maand- en kwartaalrapportages. De raad concludeert dat deze documenten de door de raad gevraagde inzichtelijke informatie verschaffen. Met de Beheerder hebben open gesprekken plaatsgevonden over het beleid en de gang van zaken bij de afzonderlijke fondsen. Daarbij heeft de Raad van Toezicht bijzondere aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Extern accountantsverslag 2022;
- ISAE 3402 type 2 verklaring beheerder;
- Jaarverslagen 2022;
- Self-assessment van de Raad van Toezicht;
- Compliance rapport;
- Performance- en risicobeheersingsoverzichten inclusief klachten- en incidentenregister;
- De integratie van activiteiten als onderdeel van de samenwerking met Aegon Asset Management.

Dankwoord

Wij spreken onze waardering uit tegenover de Beheerder en de medewerkers voor hun professionele en enthousiaste inzet bij het realiseren van de doelstellingen.

Utrecht, 28 maart 2024

De heer drs. B. Vliegenthart, voorzitter

De heer prof. dr. R.M.W.J. Beetsma

De heer O. Labe

Jaarrekening 2023

ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds

Balans

Balans per 31 december 2023 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	31-12-2023	31-12-2022	Referentie
Beleggingen			
Aandelen	552.323	513.105	
Som der beleggingen	552.323	513.105	1
Vorderingen	-	-	
Overige activa			
Liquide middelen	2.516	1.324	2
Kortlopende schulden	-1.149	-90	3
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	1.367	1.234	
Activa min kortlopende schulden	553.690	514.339	
Geplaatst participatiekapitaal	286.989	334.239	
Overige reserves	180.100	294.816	
Onverdeeld resultaat	86.601	-114.716	
Totaal fondsvermogen	553.690	514.339	4

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022	Referentie
Opbrengsten uit beleggingen	13.553	14.251	5
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	30.248	-8.784	6
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	46.986	-119.093	6
Som der bedrijfsopbrengsten	90.787	-113.626	
Beheervergoeding	-3.915	-839	
Servicevergoeding	-251	-223	
Interestlasten	-20	-28	
Som der bedrijfslasten	-4.186	-1.090	7
Resultaat na belastingen	86.601	-114.716	

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 (x € 1.000)

Kasstroomoverzicht	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022	Referentie
Totaal beleggingsresultaat	86.601	-114.716	
Waardeverandering van beleggingen	-77.234	127.877	1
Aankopen van beleggingen (-)	-128.950	-103.667	1
Verkopen van beleggingen (+)	166.966	144.562	1
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-	-	2
Toename (+) / Afname (-) van schulden	1.059	-970	4
Netto kasstroom beleggingsactiviteiten	48.442	53.086	
Uitgifte participaties	550.103	-	5
Inkoop participaties	-597.353	-54.321	5
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	-47.250	-54.321	
Mutatie liquide middelen	1.192	-1.235	
Totaal liquide middelen begin verslagperiode	1.324	2.559	3
Totaal liquide middelen einde verslagperiode	2.516	1.324	3
Mutatie liquide middelen	1.192	-1.235	

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen (het Fonds) is opgericht op 1 september 2018 in de vorm van een fonds voor gemene rekening met Subfondsen binnen een paraplustructuur. Het Fonds is een open-end beleggingsinstelling. Per 31 december 2023 is het volgende Subfonds ondergebracht in het Fonds:

1. ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds

Het jaarverslag van ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (het Subfonds) is opgesteld met inachtneming van de geldende voorschriften voor Richtlijn 615 'Beleggingsentiteiten' van de Raad voor de Jaarverslaggeving en met Titel 9 van Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht. Alle in het jaarverslag opgenomen bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. De in de tabellen opgenomen getallen zijn afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen voordoen. De Beheerder heeft op 28 maart 2024 de jaarrekening opgemaakt. Er is geen jaarrekening opgesteld op het niveau van het paraplufonds, aangezien het paraplufonds geen juridische entiteit betreft en de cijfers van het paraplufonds gelijk zijn aan de optelling van de Subfondsen.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het jaarverslag loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De gegevens over de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 zijn als vergelijkende cijfers opgenomen.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum.

Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Per ultimo verslagperiode noteerde het Subfonds geen beleggingen in vreemde valuta.

Beheerder

ASR Vermogensbeheer N.V. (hierna: de Beheerder) is de beheerder in de zin van artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft). De Beheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer van het fondsvermogen overeenkomstig het beleggingsbeleid en het voeren van de participanten- en financiële administratie. De Beheerder beschikt over een vergunning van de toezichthouder conform artikel 2:65, lid 1, sub a Wft en is opgenomen in het register als bijgehouden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Juridisch eigenaar

Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de participanten in het Fonds.

Bewaarder

Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de Participanten in het Fonds. Zoals uiteengezet in het Prospectus, is de Stichting als Bewaarder, onder de voorwaarden van de Management en Custody Agreement, voor het Fonds aangesteld.

De belangrijkste taak van de Bewaarder is om namens het Fonds de bewaarderstaken waarnaar wordt verwezen in artikel 4:37f van de Wft uit te voeren. De Bewaarder is jegens het Fonds of de participanten aansprakelijk voor het verlies van financiële instrumenten die hij of een derde partij aan wie hij de bewaring heeft uitbesteed, in bewaring heeft genomen. De Bewaarder is ook aansprakelijk voor verliezen die het Fonds of de participanten lijden als gevolg van een nalatig of opzettelijk verzuim van de Bewaarder om zijn taken naar behoren uit te voeren. In geval van een directe aansprakelijkheid van de Bewaarder kunnen de participanten de Bewaarder overeenkomstig de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst via de Beheerder aanspreken. In het prospectus zijn de taken, de verantwoordelijkheden en de aansprakelijkheid van de Bewaarder verder toegelicht.

Depositary

Zoals uiteengezet in het Prospectus, heeft de Beheerder BNP Paribas S.A., Netherlands branch als Depositary voor het Fonds aangesteld. De Depositary is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van het Fonds.

Verwerking

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De wijze van het structureren van het vermogensbeheer kan ertoe leiden dat het juridisch eigendom van een actief en/of passief, waarvan de economische voor- en nadelen aan het Subfonds toekomen, bij verbonden partijen berust.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financieel en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde van het actief of de verplichting, vermeerderd met de aankoopkosten. De beleggingen in aandelen worden vervolgens individueel gewaardeerd tegen marktwaarde, welke op balansdatum is gelijkgesteld aan de slotkoers op de beurs (middenkoers) of gebaseerd is op ontvangen brokerquotes. Ongerealiseerde en gerealiseerde waardeveranderingen in de portefeuille worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten beleggingen: Betreft kosten die in rekening worden gebracht door de broker voor aan- en verkoop van beursgenoteerde beleggingen. Bij aankoop worden brokerkosten als onderdeel van de kostprijs geactiveerd. Bij de periodieke bepaling van de marktwaarde van beleggingen worden deze kosten verantwoord in de winst- en verlies rekening als onderdeel van de niet gerealiseerde waardeverandering. De kosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord.

Transactiekosten beleggingen: Betreft kosten voor afwikkeling van aan- en verkooptransacties door de bewaarder van het Fonds. Deze kosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Liquide middelen

Banktegoeden worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de nominale waarde. Als liquide middelen worden aangemerkt de tegoeden bij banken, alsmede mogelijk aanwezige kasvoorraden en uitstaande (termijn-) deposito's voor zover deze niet tot de beleggingen worden gerekend.

Overige activa en passiva

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onverminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat bestaat ook uit directe beleggingsopbrengsten zoals dividend. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. Resultaten in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de per transactiedatum geldende valutakoersen.

Waardeverandering van beleggingen

Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

De gerealiseerde en ongerealiseerde prijsresultaten worden in de periode waarop zij betrekking hebben als gerealiseerde respectievelijk ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen gepresenteerd onder beleggingsopbrengsten in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen en zijn hierdoor onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen.

Vennootschapsbelasting

Het Fonds heeft de fiscale status van een fiscaal transparant fonds. Een fiscaal transparant fonds is zelf niet belastingplichtig. De vennootschapsbelasting wordt bij de individuele participanten geheven.

Beheervergoeding

Aan het Subfonds worden kosten in rekening gebracht voor het beheer van het Fondsvermogen door de Beheerder. De afdracht van de gemaakte reserveringen vindt maandelijks plaats aan de Beheerder. De hoogte van de beheervergoeding is 1,05% op jaarbasis.

Servicevergoeding

De Beheerder ontvangt maandelijks een servicevergoeding die ten laste van het Subfonds wordt gebracht. De servicevergoeding dient ter dekking van overige kosten zoals:

- De vergoedingen voor de accountants, juridische en fiscale adviseurs;
- De kosten van bewaring (depository);
- De kosten verband houdende met het voorbereiden, drukken en verzenden van prospectussen, (half-) jaarverslagen en alle mogelijke andere documenten die betrekking hebben op het Fonds;
- De eventuele kosten verbonden aan de registratie van het Fonds bij enige overheidsinstantie of beurs;
- De kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden;
- De kosten in verband met het bijhouden van het participantenregister, het voeren van een financiële en beleggingsadministratie;
- De kosten voor vergaderingen van participanten;
- Verschuldigde bijdragen aan de AFM en DNB ten aanzien van het door hen gehouden toezicht.

De hoogte van de servicevergoeding is 0,05% op jaarbasis. De Beheerder betaalt uiteindelijk de daadwerkelijk gemaakte kosten die vallen onder de servicevergoeding.

Kosten bij uitgifte en inkoop van participaties

Bij uitgifte en inkoop van participaties worden door het Subfonds kosten in rekening gebracht. Het percentage voor de op- of afslag ten opzichte van de Intrinsieke waarde bedraagt maximaal 0,20%. Deze kosten komen ten gunste van het Subfonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht. Deze vergoedingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd opbrengsten uit beleggingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de zogenaamde "indirecte methode" waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit beleggings- en financieringsactiviteiten. De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken. Bij de kasstroom uit beleggingsactiviteiten wordt het resultaat gecorrigeerd voor kosten die geen uitgaven zijn en opbrengsten die geen ontvangsten zijn.

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

1. Beleggingen

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Beleggingen	31-12-2023	31-12-2022
Aandelen	552.323	513.105
Totaal beleggingen	552.323	513.105

Het verloop van de beleggingen gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Beleggingen	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin verslagperiode	513.105	681.877
Aankopen	128.950	103.667
Verkopen	-166.966	-144.562
Waardeverandering	77.234	-127.877
Stand eind verslagperiode	552.323	513.105

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, die hierbij is afgeleid van genoteerde marktprijzen.

Meer informatie over het risicobeheer met betrekking tot beleggingen is beschikbaar in secties Verslag van de beheerder en ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (ADINAF). Een specificatie van de beleggingen is opgenomen in Bijlage 1.

2. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken.

3. Schulden

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Kortlopende schulden	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen aan participanten wegens uittreding	-668	-
Nog te betalen beheer- en servicevergoedingen	-481	-90
Stand eind verslagperiode	-1.149	-90

4. Geplaatst participatiekapitaal, onverdeeld resultaat en overige reserves

Meerjarenoverzicht ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds:

Intrinsieke waarde	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Fondsvermogen (x € 1.000)	553.690	514.339	683.376	600.528
Aantal participaties	6.950.983	7.577.508	8.342.876	9.407.327
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	79,66	67,88	81,91	63,84

Het verloop van het geplaatst participatiekapitaal gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Geplaatst participatiekapitaal	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin verslagperiode	334.239	388.560
Geplaatst gedurende de verslagperiode	550.103	-
Terugbetaald aan participanten gedurende de verslagperiode	-597.353	-54.321
Stand eind verslagperiode	286.989	334.329

Het verloop van het aantal participaties gedurende de verslagperiode is als volgt:

Geplaatst participatiekapitaal	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin verslagperiode	7.577.508	8.342.876
Uitgifte aan participanten gedurende de verslagperiode	4.163	-
Inkoop van participanten gedurende de verslagperiode	-630.688	-765.368
Stand eind verslagperiode	6.950.983	7.577.508

Het verloop van de overige reserves gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Overige reserves	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin verslagperiode	294.816	131.236
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	-114.716	163.580
Stand eind verslagperiode	180.100	294.816

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Onverdeeld resultaat	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin verslagperiode	-114.716	163.580
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	114.716	-163.580
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	86.601	-114.716
Stand eind verslagperiode	86.601	-114.716

5. Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Opbrengsten uit beleggingen	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Dividend	12.114	14.145
Interest overige	36	-
Overige opbrengsten	1.337	-
Opbrengsten ivm toe- en uittredingen participanten	66	106
Totaal	13.553	14.251

De post overige opbrengsten heeft betrekking op de afwikkeling van de Fortis / Ageas claim.

6. Waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen zijn de resultaten uit hoofde van verkopen inclusief eventuele verkoopkosten.

De ongerealiseerde waardeveranderingen in de aangehouden beleggingen zijn inclusief eventuele aankoopkosten.

De waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2023 t/m 31-12-2023 (positief)	01-01-2023 t/m 31-12-2023 (negatief)	01-01-2022 t/m 31-12-2022 (positief)	01-01-2022 t/m 31-12-2022 (negatief)
Gerealiseerd	31.017	-769	11.148	-19.932
Ongerealiseerd	72.818	-25.832	14.704	-133.797

7. Bedrijfslasten

De bedrijfslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Bedrijfslasten	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Beheervergoeding	-3.915	-839
Servicevergoeding	-251	-223
Interestlasten	-20	-28
Totaal	-4.186	-1.090

Lopende Kosten Factor (LKF)

	Prospectus*	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
ADINAF	1,10%	-0,76%	0,19%

* Per 12 mei 2023 is de LKF van het Subfonds aangepast van 0,19% naar 1,10%.

De Lopende Kosten Factor (LKF) omvat alle kosten die ten laste van het Subfonds zijn gebracht in de verslagperiode inclusief de beheer- en servicevergoeding van de onderliggende beleggingsfondsen, exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten als gevolg van de aan- en verkopen van beleggingen die het Subfonds doet. De LKF wordt berekend door de totale kosten in de verslagperiode te delen door de gemiddelde intrinsieke waarde van het Subfonds.

De gemiddelde intrinsieke waarde van het Subfonds is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal berekeningsmomenten van de intrinsieke waarde gedurende het verslagjaar. Het aantal meetmomenten wordt als gewogen gemiddelde beschouwd.

Portefeuille Omloop Factor (POF)

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
ADINAF	45,40%	34,58%

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingen ten opzichte van het gemiddelde fondsvermogen en is een maatstaf voor de mate van een actief of minder actief beleggingsbeleid. Een omloopfactor van 200% geeft bijvoorbeeld aan dat voor twee maal de waarde van het gemiddelde fondsvermogen aan- en verkooptransacties zijn uitgevoerd naast aan- en verkooptransacties als gevolg van toe- of uittredingen.

Bij de gehanteerde berekening wordt het bedrag van de turnover bepaald door de som van de aan- en verkopen van de beleggingen in de verslagperiode te verminderen met de som van uitgifte en inkopen van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan een maand.

De POF wordt bepaald door het bedrag van de turnover uit te drukken in een percentage van de gemiddelde intrinsieke waarde van het Subfonds, welke op identieke wijze wordt berekend als bij de bepaling van de LKF voor de verslagperiode.

Transacties met verbonden partijen

Het Fonds kent de volgende relaties met verbonden partijen:

- ASR Vermogensbeheer N.V. is de beheerder van het Fonds en brengt een beheervergoeding (€ 3.915.000) en servicevergoeding (€ 251.000) in rekening;
- De directie van ASR Vermogensbeheer N.V. heeft geen participaties in het Fonds;
- De polishouders van ASR Levensverzekering N.V. participeren in het Fonds via verkregen participaties.

Overig

Zowel de kosten bij uitgifte en inkoop van participaties, als de beheer- en servicevergoeding, zijn vrijgesteld van BTW.

Winstbestemming

Na vaststelling van het jaarverslag wordt het resultaat toegevoegd aan de overige reserves, onderdeel van het fondsvermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tot aan de openbaarmaking van dit jaarverslag geen gebeurtenissen voorgedaan, die een aanpassing van of een toelichting op de jaarrekening noodzakelijk maken.

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Utrecht, 28 maart 2024

ASR Vermogensbeheer N.V.

Namens ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen

Het management,

De heer P. Klijnsmit (bestuurder)

De heer M.R. Lavooi (bestuurder)

Mevrouw J.H.L. de Jong-Kortman (CFRO)

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de Raad van Toezicht van ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds (of hierna 'het fonds') te Utrecht (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst-en-verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van fraude en niet naleven wet- en regelgeving en continuïteit moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

In de paragraaf Risk Management van het verslag van de beheerder beschrijft de beheerder van het fonds de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving en neemt de raad van toezicht deze beschrijving in beschouwing.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in het fonds en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld van het risicomanagement van het fonds met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het incidentenregister en de procedures van de beheerder om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij de beheerder, degenen belast met governance en bij andere relevante functies, zoals Interne Audit, Risk Management en Compliance. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- inzicht verkrijgen hoe het fonds informatietechnologie (IT) gebruikt en de invloed daarvan op de jaarrekening, inclusief het risico van cybersecurity incidenten die een materieel effect hebben op de jaarrekening;
- evaluatie van nevenfuncties van bestuursleden en/of andere werknemers, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten;
- evalueren van onderzoeksrapporten inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- evalueren van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties, en van verklaringen door advocaten ten behoeve van accountants.

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op het fonds van toepassing is en hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- De bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht (Wft) gestelde vereisten;
- Wet- en regelgeving ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben de veronderstelde frauderisico's met betrekking tot de opbrengstverantwoording weerlegd, omdat het fonds belegt in beursgenoteerde effecten op gereguleerde markten en/of andere goed verhandelbare beleggingsfondsen en gezien de betrokkenheid van derde partijen bij dividend- en/of renteopbrengsttransacties, zoals de depotbank ('custodian') en bewaarder.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het management (een verondersteld risico)

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals bijvoorbeeld schattingen gerelateerd aan de waardering van beleggingen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten en schattingen.
- Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan handmatige boekingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot waardering van effecten die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de beheerder en aan de Raad van Toezicht. Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Omdat (her)waarderingen van de beleggingsportefeuille voor rekening en risico komen van de participanten van het fonds en de omvang van huidige of toekomstige verplichtingen jegens derden zodanig is dat deze de continuïteit niet beïnvloeden, heeft de directie afgewogen dat er geen continuïteitsrisico's bestaan voor de activiteiten van het fonds. De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om het fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het fonds.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het fonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het fonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 28 maart 2024
KPMG Accountants N.V.

G.J. Hoeve RA

(Marktwaarde x € 1.000)

Naam Instrument	Soort instrument	Land	Valuta	Aantal	Koers per 31-12-2023	Marktwaaarde 31-12-2023
ASML Holding NV	Aandeel	NL	EUR	84.961	681,70	57.918
Heineken NV	Aandeel	NL	EUR	419.440	91,94	38.563
Koninklijke Ahold Delhaize NV	Aandeel	NL	EUR	1.305.783	26,02	33.970
Unilever PLC	Aandeel	GB	EUR	740.554	43,86	32.477
RELX PLC	Aandeel	GB	EUR	859.890	35,82	30.801
DSM-Firmenich AG	Aandeel	CH	EUR	332.806	92,00	30.618
Universal Music Group NV	Aandeel	NL	EUR	1.062.786	25,81	27.431
NN Group NV	Aandeel	NL	EUR	653.973	35,75	23.380
Akzo Nobel NV	Aandeel	NL	EUR	311.990	74,82	23.343
ASM International NV	Aandeel	NL	EUR	43.100	469,95	20.255
Prosus NV	Aandeel	NL	EUR	719.520	26,99	19.416
Fugro NV	Aandeel	NL	EUR	1.022.294	17,34	17.727
Wolters Kluwer NV	Aandeel	NL	EUR	136.500	128,70	17.568
Arcadis NV	Aandeel	NL	EUR	343.962	48,84	16.799
BE Semiconductor Industries NV	Aandeel	NL	EUR	116.831	136,45	15.942
Just Eat Takeaway.com NV	Aandeel	NL	EUR	1.130.597	13,78	15.582
ING Groep NV	Aandeel	NL	EUR	1.132.365	13,53	15.316
TKH Group NV	Aandeel	NL	EUR	378.390	39,50	14.946
Adyen NV	Aandeel	NL	EUR	12.496	1166,60	14.578
Basic-Fit NV	Aandeel	NL	EUR	505.809	28,16	14.244
Corbion NV	Aandeel	NL	EUR	599.123	19,38	11.611
Alfen N.V.	Aandeel	NL	EUR	176.039	60,28	10.612
AMG Critical Materials NV	Aandeel	NL	EUR	446.072	22,82	10.179
SBM Offshore NV	Aandeel	NL	EUR	722.149	12,45	8.991
Randstad NV	Aandeel	NL	EUR	148.515	56,72	8.424
Aegon Ltd	Aandeel	BM	EUR	1.380.000	5,25	7.242
ASR Nederland NV	Aandeel	NL	EUR	142.628	42,70	6.090
B&S Group Sarl	Aandeel	LU	EUR	1.620.446	3,70	5.988
Kendrion NV	Aandeel	NL	EUR	191.513	12,08	2.313
Totaal beleggingen ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds						552.323

Bijlage 2 Periodieke toelichting in het kader van de SFDR

SFDR Annex IV

Productnaam: ASR Duurzaam Institutioneel Nederlandse Aandelen Fonds
Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): 7245007RNVQ7QGN2SC14

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financieel product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Nee

☐

Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ____ %

☐

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐

Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ____ %

☒

Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**.

Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een aandeel van 60,66% duurzame beleggingen

☒

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒

met een sociale doelstelling

☐

Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**.

De invulling van de definitie van “duurzame beleggingen” blijft in ontwikkeling, zowel in het kader van de wetgeving als in de markt. Op basis van deze ontwikkelingen zal ASR Vermogensbeheer N.V. (“ASR Vermogensbeheer”, “AVB” of de “Beheerder”) in 2024 de definitie van duurzame beleggingen mogelijk herzien.

ASR Vermogensbeheer hanteert de methodiek, zoals beschreven onder het kopje **‘Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?’**, bij het berekenen van het percentage duurzame beleggingen.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

De SRI policy van ASR Vermogensbeheer ('duurzaamheidsbeleid', zie website [ASR Vermogensbeheer](#)) bevat ecologische en/of sociale kenmerken die ASR Vermogensbeheer hanteert. Het Subfonds promoot duurzaamheidskenmerken door bij het nemen van beleggingsbeslissingen dit duurzaamheidsbeleid toe te passen. Het duurzaamheidsbeleid wordt continu getoetst aan nieuwe inzichten en ontwikkelingen en aangepast wanneer AVB dit relevant acht.

Voor dit Subfonds werden de volgende ecologische en sociale kenmerken gedurende de referentieperiode gepromoot:

1. **CO2-reductie:** Het Subfonds promootte de afspraken uit het Parijs Akkoord om de wereldwijde temperatuurstijging onder de 2 graden Celsius te houden en te streven naar een maximale opwarming van 1,5 graden Celsius van de aarde per 2050. Hiertoe streeft het Subfonds naar een reductie van CO2-intensiteit van de portefeuille met 50% per 2030 (met 2017 als basisjaar) en om per 2050 klimaatneutraal te willen zijn, rekening houdend met de beleggingsdoelstelling en de restricties van het Subfonds. Het Subfonds had in alle gevallen een substantieel lager gewogen gemiddelde CO2-intensiteit dan de financiële benchmark die het Subfonds hanteerde.
2. **Mitigatie van duurzaamheidsrisico's en verhogen van duurzaamheidskansen:** Het Subfonds was gericht op ondernemingen die relatief beter presteerden op het gebied van duurzaamheid. Bij het beoordelen van de duurzaamheidsprestaties werd gelet op zowel milieu als maatschappelijke aspecten, gerelateerd aan zowel het aanbod van producten of diensten als aan de bedrijfsvoering. Daarnaast werd de governance van de onderneming onder de loep genomen. Er werd gebruikgemaakt van een interne beoordeling en externe dataleveranciers om de prestaties van bedrijven op deze thema's en de onderliggende indicatoren te analyseren en te wegen naar een totale ESG-score per bedrijf. Deze score diende vervolgens als input voor de samenstelling van de portefeuille. Het Subfonds promootte een hoger gewogen gemiddelde ESG-score dan de financiële benchmark die het Subfonds hanteerde.
3. **Uitsluiting:**
 - Het Subfonds promootte het waarborgen van minimale grenzen op ecologisch en sociaal gebied door uitsluitingen toe te passen op het universum beursgenoteerde aandelen voor bedrijven die niet voldeden aan de minimale vereisten van het duurzaamheidsbeleid van ASR Vermogensbeheer.
 - Het Subfonds promootte het voldoen aan internationale conventies op het gebied van mensen- en arbeidsrechten en milieu (zowel in de onderneming zelf als in waardeketen van de onderneming) door uitsluitingen toe te passen in het beleggingsuniversum van bedrijven die hier niet aan voldeden.
4. **Actief aandeelhouderschap:** Het Subfonds promootte praktijken van goed bestuur van de ondernemingen waarin werd belegd middels haar betrokkenheidsbeleid en stembeleid, beiden onderdeel van het duurzaamheidsbeleid van ASR Vermogensbeheer.

Door middel van de duurzaamheidsindicatoren in de volgende vraag wordt meer inzicht gegeven in hoeverre voldaan is aan bovenstaande kenmerken.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd? ... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

De indicatoren waarmee de duurzaamheidskenmerken worden gemeten hebben in de referentieperiode als volgt gepresteerd:

1. **CO2-reductie:**
 - De CO2-intensiteit geeft de door het bedrijf meest recent gerapporteerde Scope 1 en 2 CO2-emissie gerelativeerd voor de omzet van het bedrijf weer. Per eind 2023 was de CO2-emissie 21,75t CO2eq per miljoen US dollar omzet van bedrijven waarin belegd is. Dit is lager dan het gemiddelde in de financiële benchmark van 71,17t CO2eq per miljoen US dollar omzet van bedrijven. Per eind 2022 was de CO2-emissie 37t CO2eq per miljoen US dollar omzet.
 - Op het moment dat dit jaarverslag is opgesteld, houdt de Beheerder nog geen rekening met Scope 3 CO2-emissie van bedrijven als onderdeel van de gemeten CO2-intensiteit. De Beheerder tracht deze data, zodra deze in voldoende mate beschikbaar is, op een zo goed mogelijke wijze te integreren in de beoordeling van de beleggingsportefeuille van het Subfonds.
2. **Mitigatie van duurzaamheidsrisico's en verhogen van duurzaamheidskansen:**
 - De overall ESG-score was, per eind 2023, 8,37. In de voorgaande referentieperiode (eind 2022) was het overall ESG-score 8,24. De doelstelling van het Subfonds is dat de overall ESG-score hoger is dan de financiële benchmark van het Subfonds (per eind 2023 was deze 8,07). Het Subfonds heeft dus voldaan aan dit kenmerk. De Beheerder bepaalt aan de hand van deze ESG-score hoe goed een bedrijf haar meest materiële ESG-risico's managet ten opzichte van sectorgenoten.
3. **Uitsluitingen:**
 - De portefeuille van het Subfonds is in 2023 twee keer gescreend in verband met de zesmaandelijks screening, inclusief een externe validatie met betrekking tot naleving van het duurzaamheidsbeleid. Hieruit is een bijgewerkte lijst van uitgesloten bedrijven en landen opgemaakt, die vindbaar is op de [website](#) van de Beheerder.
 - Mogelijke beleggingen zijn uitgesloten wanneer deze conflicteren met nationale of internationale standaarden als omschreven in het duurzaamheidsbeleid (bijvoorbeeld UN Global Compact, OECD, de Code Duurzaam Beleggen of sectorspecifieke criteria in lijn met klimaatwetenschap). Nieuwe uitsluitingen gedurende de referentieperiode zijn voornamelijk beleggingen de fossiele energiesector, als gevolg van beleidswijzigingen van de Beheerder.
 - Vanwege de samenstelling van het beleggingsuniversum en (vooral nog) beperktere beschikbaarheid van duurzaamheidsdata voor kleinere ondernemingen, maakt de Beheerder een eigen inschatting van de duurzaamheidsprestaties van dergelijke ondernemingen indien zij deze opneemt in haar portefeuille.
4. **Actief aandeelhouderschap:**
 - Met bedrijven waarin geïnvesteerd is werd in 2023 over een aantal materiële duurzaamheidskwesties, zoals klimaatverandering en mensenrechten, de dialoog aangegaan met als doel het toezicht op en de verbetering van hun duurzaamheidsbeleid. In het bijzonder werd er dialoog gevoerd met fossiele brandstofbedrijven om hun energietransitie te versnellen en om hun doelstellingen af te stemmen op de doelen gesteld in het Parijsakkoord. AVB stemt ook consequent op aandeelhoudersvergaderingen om verbeteringen op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur aan te moedigen. De meest recente stemverantwoording en dialoograpportage is [hier](#) te vinden.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

De Beheerder kwalificeert investeringen als duurzame beleggingen op basis van de volgende criteria:

- **Mitigatie van klimaatverandering:** Ondernemingen die een Science-Based Targets Initiative (SBTi) doel hebben opgesteld dan wel SBTi goedgekeurd zijn, committeren zich om hun emissies te beperken conform de laatste wetenschappelijke inzichten. Op die manier leveren deze bedrijven een bijdrage aan de mitigatie van klimaatverandering.
- **Ondernemingen die minimaal 20 procent duurzame omzet hebben** in bedrijfsactiviteiten die een duidelijke bijdrage leveren aan één van de hieronder genoemde doelstellingen:
 - **Ecologische doelstellingen:** mitigatie van klimaatverandering, energie efficiëntie, preventie van verontreiniging en minimalisering van afval, duurzaam management van water, bos- en land hulpbronnen.
 - **Sociale doelstellingen:** toegang tot basale behoeften zoals gezondheidszorg, huisvesting en voeding, financiering van midden- en kleinbedrijf en particuliere toegang tot financiering en onderwijsdiensten
- **EU taxonomie doelstellingen:** Beleggingen die afgestemd zijn op een van de zes doelstellingen van de EU taxonomie, op basis van daadwerkelijke gerapporteerde gegevens.
- **A.s.r. richtlijnen voor impact investeringen:** Beleggingen die onder het a.s.r. non-financial target voor impact investeringen vallen volgens internationale frameworks. Een voorbeeld is beleggingen in lijn met de Green Bonds Principles die bijvoorbeeld bijdragen aan mitigatie van klimaatverandering, of beleggingen die volgens de UN PRI Impact Investing Market Map bijdragen aan doelstellingen zoals energie efficiëntie, hernieuwbare energie, duurzame landbouw, water, gezondheidszorg.

Als een financieel product aan één van de vier bovengenoemde criteria voldeed, was er in de referentieperiode sprake van een duurzame belegging.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

De Beheerder onderschrijft in haar duurzaamheidsbeleid internationale frameworks zoals de OESO-richtlijnen, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten, de VN Global Compact en de normen van de Internationale Arbeidsorganisatie. Alle beleggingen worden op deze principes gescreend. Bedrijven die niet voldoen aan de OESO-richtlijnen of de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten werden in de afgelopen referentieperiode uitgesloten. Meer informatie is te vinden in de [lijst](#) met uitsluitingen per eind 2023.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Er is rekening gehouden met de volgende indicatoren:

- **PAI voor ondernemingen Tabel I #2 Koolstofvoetafdruk.** De koolstofvoetafdruk is gemeten en gemonitord in het investeringsproces.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #3 Broeikasgasintensiteit van de beleggingen.** In het beleggingsbeleid van het Subfonds werd het gewicht in de CO2-intensieve bedrijven verlaagd, terwijl er meer gewicht werd toegekend aan bedrijven die beter in staat zijn de risico's en kansen uit koolstofemissies te managen.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #10 Schendingen van VN Global Compact of OESO-richtlijnen.** Bedrijven met ernstige schendingen van de VN Global Compact of OESO-richtlijnen werden uitgesloten. Indicaties van ernstige schending door een bedrijf in de portefeuille konden leiden tot een dialoog met de onderneming. Bij onbevredigende uitkomsten leidde dit tot uitsluiting van de onderneming.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #14 Blootstelling aan controversiële wapens.** Controversiële wapens werden uitgesloten, net als conventionele wapens, zie hierover meer in het duurzaamheidsbeleid van ASR Vermogensbeheer.

In de volgende sectie worden de PAI-scores van 2023 gerapporteerd.

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

De Beheerder onderschrijft in het duurzaamheidsbeleid de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Alle beleggingen worden op deze principes gescreend. Bedrijven die hier niet aan voldeden werden in de referentieperiode uitgesloten. Meer hierover is te vinden in de [lijst](#) met uitsluitingen per eind 2023.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Als onderdeel van het duurzaamheidsbeleid is rekening gehouden met de volgende belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren:

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

- **PAI voor ondernemingen Tabel I #2 Koolstofvoetafdruk.** De koolstofvoetafdruk is gemeten en gemonitord in het investeringsproces. In 2023 was de gemiddelde uitstoot 415,15t CO₂eq per miljoen EUR belegd vermogen.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #3 Broeikasgasintensiteit van de beleggingen.** De CO₂-intensiteit geeft de door het bedrijf meest recent gerapporteerde Scope 1 en 2 CO₂-emissie gerelativeerd voor de omzet van het bedrijf weer. In 2023 was de CO₂-emissie 56,17t CO₂eq per miljoen EUR omzet van bedrijven waarin belegd is.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #10 Schendingen van VN Global Compact of OESO-richtlijnen.** Bedrijven met ernstige schendingen van de VN Global Compact of OESO-richtlijnen zijn uitgesloten. Indicaties van ernstige schending door een bedrijf in de portefeuille kunnen leiden tot een dialoog met de onderneming. Bij onbevredigende uitkomsten leidt dit tot uitsluiting van de onderneming. In 2023 was 0% van de beleggingen in bedrijven die betrokken zijn geweest bij schendingen van VN Global Compact of OESO-richtlijnen.
- **PAI voor ondernemingen Tabel I #14 Blootstelling aan controversiële wapens.** Controversiële wapens worden uitgesloten, net als conventionele wapens, zie hierover meer in het duurzaamheidsbeleid van ASR Vermogensbeheer. In 2023 was het aandeel in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens in dit Subfonds 0%.

Een aantal andere PAI (Principal Adverse Impact) indicatoren relateren aan onderwerpen die als onderdeel van de ESG-score worden meegenomen in de selectie van investeringen voor dit Subfonds. Aangezien er op dit moment (nog) niet gestuurd wordt op deze PAI indicatoren, wordt er over deze PAI indicatoren niet gerapporteerd.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASML Holding NV	Informatietechnologie	10,49%	NL
Heineken NV	Niet-cyclische consumptiegoederen	6,98%	NL
Koninklijke Ahold Delhaize NV	Niet-cyclische consumptiegoederen	6,15%	NL
Unilever PLC	Niet-cyclische consumptiegoederen	5,88%	GB
RELX PLC	Industriële sector	5,58%	GB
DSM-Firmenich AG	Basismaterialen	5,54%	CH
Universal Music Group NV	Communicatiediensten	4,97%	NL
NN Group NV	Financiële dienstverlening	4,23%	NL
Akzo Nobel NV	Basismaterialen	4,23%	NL
ASM International NV	Informatietechnologie	3,67%	NL
Prosus NV	Cyclische consumptiegoederen	3,52%	NL
Fugro NV	Industriële sector	3,21%	NL
Wolters Kluwer NV	Industriële sector	3,18%	NL
Arcadis NV	Industriële sector	3,04%	NL
BE Semiconductor Industries NV	Informatietechnologie	2,89%	NL

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: **31-12-2023**

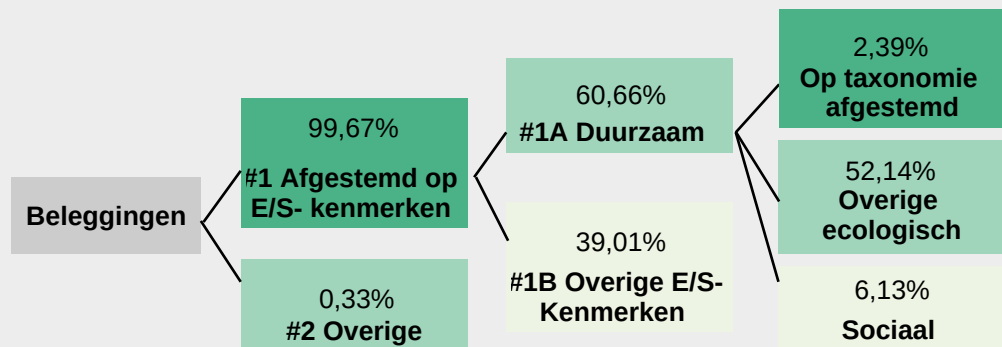

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Van de beleggingen is een bepaald percentage belegd in #1, afgestemd op de genoemde E/S-kenmerken, terwijl een ander percentage is belegd in #2 Overige. Daarnaast is een specifiek percentage geïnvesteerd in #1A Duurzame beleggingen, terwijl het resterende percentage is geïnvesteerd in #1B Overige E/S-Kenmerken. Zie het onderstaande blokdiagram voor een overzicht.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

De categorie #1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat:

- De subcategorie # 1A Duurzaam omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie #1B Overige E/S-kenmerken omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

In welke economische sectoren werd belegd?

Meer informatie over de sectorverdeling is te vinden in het bestuursverslag van dit financiële product.

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Dit financiële product heeft per eind 2023 2,39% van het belegd vermogen belegd in EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

Heeft dit financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

☐ Ja ☒ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

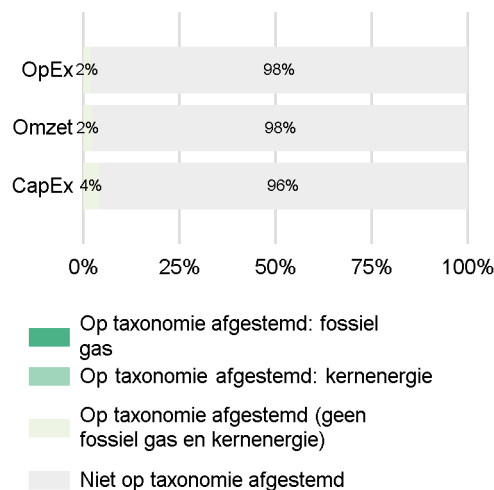
- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeeft;

- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;

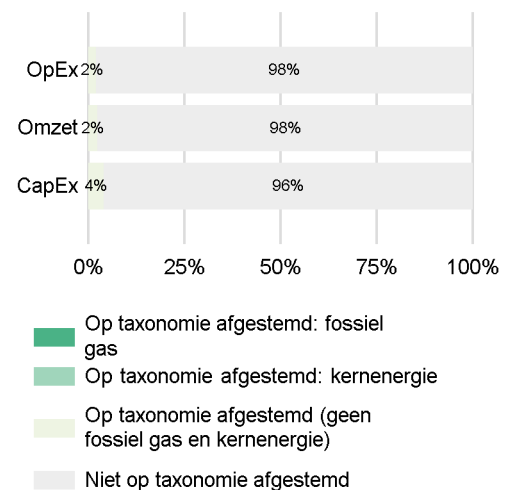
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode is om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

1. Afstemming beleggingen op taxonomie inclusief staatsobligaties*

2. Afstemming beleggingen op taxonomie exclusief staatsobligaties*

Dit diagram vertegenwoordigt 100,00% van de totale beleggingen.

* In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiele bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

 zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Dit financiële product heeft per eind 2023 0% belegd in transitie activiteiten en 2,39% belegd in faciliterende activiteiten.

Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

Per einde 2022 was het percentage van beleggingen dat in overeenstemming was met de EU-taxonomie 0%. In 2023 was dit 2,39%.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit financiële product heeft per eind 2023 52,14% van het belegd vermogen belegd in beleggingen met een ecologische doelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Dit financiële product heeft per eind 2023 6,13% van het belegd vermogen belegd in sociaal duurzame beleggingen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “Overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen onder “overige” kunnen bestaan uit geldmiddelen, kasequivalenten, derivaten en Exchange Traded Funds (ETF's). Deze beleggingen worden gebruikt voor diversificatiedoelinden, efficiënt-portefeuillebeheer en risicobeheer. Er waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen voor deze beleggingen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De Beheerder past haar duurzaamheidsbeleid toe bij het beheer van het Subfonds. Conform het duurzaamheidsbeleid, zijn in de referentieperiode de volgende maatregelen genomen:

- De portefeuille van het Subfonds werd, in verband met de zesmaandelijke screening, in 2023 twee keer gescreend, inclusief een externe validatie met betrekking tot naleving van het duurzaamheidsbeleid van ASR Vermogensbeheer. Hieruit is een bijgewerkte lijst van uitgesloten bedrijven en landen opgemaakt, deze lijst is te vinden op de website van [ASR Vermogensbeheer](#).
- Potentiële beleggingen zijn uitgesloten wanneer deze conflicteren met nationale of internationale standaarden als omschreven in het duurzaamheidsbeleid (bijvoorbeeld UN Global Compact, OECD, de Code Duurzaam Beleggen of sectorspecifieke criteria in lijn met klimaatwetenschap). Nieuwe uitsluitingen gedurende de referentieperiode zijn voornamelijk beleggingen in de fossiele energiesector, als gevolg van beleidswijzigingen van ASR Vermogensbeheer.
- Bij het nemen van beleggingsbeslissingen werd rekening gehouden met de ESG-score van de desbetreffende onderneming en de uitstoot ervan, met als doel het voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken van het Subfonds.
- De dialoog is aangegaan met bedrijven waarin is belegd, met als doel het monitoren en verbeteren van het geldende duurzaamheidsbeleid van deze bedrijven. Om deze verbetering te stimuleren werd er ook gestemd op aandeelhoudersvergaderingen, de meest recente stemverantwoording en dialoograpportage is te vinden op de website van [ASR Vermogensbeheer](#).

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentie-benchmarks

zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

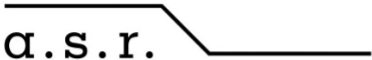
Niet van toepassing. Dit Subfonds beschikte niet over een specifieke index die is aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of het was afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die het Subfonds promootte.

ASR Vermogensbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asrnederland.nl

α.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders